

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
PHILIPPE LÉGER

της 16ης Δεκεμβρίου 1999 *

Περιεχόμενα

I — Το κοινό γενικό νομικό πλαίσιο στις υποθέσεις C-46/97 και C-243/97	I - 5724
Α — Οι κοινοτικοί κανονισμοί	I - 5724
Β — Οι κατευθυντήριες γραμμές του εγγράφου VI/216/93	I - 5726
Γ — Η νομολογία του Δικαστηρίου	I - 5727
Οι υποχρεώσεις της Επιτροπής και των κρατών μελών αντιστοίχως, όσον αφορά την εκκαθάριση των λογαριασμών ΕΓΤΠΕ	I - 5727
Η φύση της διαφοράς που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο	I - 5728
II — Τα συναφή αιτήματα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο των υποθέσεων C-46/97 και C-243/97	I - 5728
Α — Οι διορθώσεις που διενεργήθηκαν σε σχέση με την ενίσχυση για την παραγωγή ελαιολάδου	I - 5728
1. Η σχετική με τον τομέα του ελαιολάδου κοινοτική νομοθεσία	I - 5728
2. Τα πραγματικά περιστατικά	I - 5732
3. Οι προσφυγές	I - 5736
4. Η εκτίμηση	I - 5737
Β — Οι διορθώσεις που διενεργήθηκαν σχετικά με την οριστική εγκατάλειψη αμπελουργικών εκτάσεων	I - 5740
1. Η σχετική με τον τομέα του οίνου κοινοτική νομοθεσία	I - 5740
2. Τα πραγματικά περιστατικά	I - 5743
3. Οι προσφυγές	I - 5743
4. Η εκτίμηση	I - 5744
Γ — Οι διορθώσεις που διενεργήθηκαν όσον αφορά την υπέρβαση των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων καπνού	I - 5746
1. Η κοινοτική νομοθεσία στον τομέα του καπνού	I - 5746
2. Τα πραγματικά περιστατικά	I - 5749
3. Οι προσφυγές	I - 5750
4. Η εκτίμηση	I - 5754
III — Το ειδικό αίτημα που υποβλήθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως C-46/97	I - 5760
Α — Η διόρθωση που διενεργήθηκε σχετικά με την ενίσχυση για την παραγωγή βάμβακος	I - 5760

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

1. Η σχετική με τον τομέα του βάμβακος κοινοτική νομοθεσία	I-5760
2. Τα πραγματικά περιστατικά	I-5762
3. Η προσφυγή	I-5764
4. Η εκτίμηση	I-5766
IV — Τα ειδικά αιτήματα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της υποθέσεως C-243/97	I-5767
Α — Η διόρθωση που διενεργήθηκε σχετικά με την υπέρβαση των προθεσμιών πληρωμής των δικαιούχων των ενισχύσεων για την παραγωγή ελαιολάδου ..	I-5767
1. Τα σχετικά κοινοτικά νομοθετήματα	I-5767
2. Τα πραγματικά περιστατικά	I-5768
3. Η προσφυγή	I-5769
4. Η εκτίμηση	I-5769
Β — Η διόρθωση που διενεργήθηκε σχετικά με την εξαγωγή ελαιολάδου από την Ελλάδα προς τρίτες χώρες	I-5770
1. Τα σχετικά κοινοτικά νομοθετήματα	I-5770
2. Τα πραγματικά περιστατικά	I-5771
3. Η προσφυγή	I-5773
4. Η εκτίμηση	I-5773
Γ — Οι διορθώσεις που διενεργήθηκαν σχετικά με τη δημόσια αποθεματοποίηση των σιτηρών και τις μη δηλωθείσες ποσότητες σκληρού σίτου που έλειπαν ..	I-5774
1. Τα σχετικά κοινοτικά νομοθετήματα	I-5774
2. Τα πραγματικά περιστατικά	I-5775
Η δημόσια αποθεματοποίηση των σιτηρών	I-5775
Οι ελλείπουσες ποσότητες σκληρού σίτου	I-5776
3. Οι προσφυγές	I-5776
Η δημόσια αποθεματοποίηση των σιτηρών	I-5776
Οι μη δηλωθείσες ποσότητες σκληρού σίτου που έλειπαν	I-5777
4. Η εκτίμηση	I-5777
Οι μη δηλωθείσες ποσότητες σκληρού σίτου που έλειπαν	I-5778
Πρόταση	I-5779

1. Οι παρούσες προτάσεις αφορούν δύο συναφείς ευθείες προσφυγές που άσκησε η Ελληνική Δημοκρατία κατά της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων βάσει του

άρθρου 173, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 230, πρώτο εδάφιο, ΕΚ).

2. Στην πρώτη υπόθεση (C-46/97), η Ελληνική Δημοκρατία ζητεί τη μερική ακύρωση της αποφάσεως 96/701/ΕΚ της Επιτροπής, της 20ής Νοεμβρίου 1996, για τροποποίηση της απόφασης 96/311/ΕΚ, σχετικά με την εκκαθάριση των λογαριασμών των κρατών μελών στο πλαίσιο των δαπανών που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1992 καθώς και για ορισμένες δαπάνες για το οικονομικό έτος 1993¹, καθόσον αρνήθηκε να καταλογίσει εις βάρος του ΕΓΤΠΕ τα ποσά των 5 251 911 509 δρχ. ως ενίσχυση για την παραγωγή ελαιολάδου, 61 090 105 δρχ. για την οριστική εγκατάλειψη αμπελουργικών εκτάσεων, 12 910 334 855 δρχ. ως ενίσχυση για την παραγωγή βαμβακιού και, τέλος, 3 916 884 473 δρχ. για την υπέρβαση των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων καπνού.

3. Στη δεύτερη υπόθεση (C-243/97), η Ελληνική Δημοκρατία ζητεί τη μερική ακύρωση της αποφάσεως 97/333/ΕΚ της Επιτροπής, της 23ης Απριλίου 1997, για την εκκαθάριση των λογαριασμών των κρατών μελών σχετικά με τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1993², καθόσον αρνήθηκε να καταλογίσει εις βάρος του ΕΓΤΠΕ τα ποσά των 10 007 973 085 δρχ. ως ενίσχυση για την παραγωγή ελαιολάδου, 1 322 433 341 δρχ. για την υπέρβαση των προθεσμιών καταβολής στους δικαιούχους των ενισχύσεων για

την παραγωγή ελαιολάδου, 2 031 347 293 δρχ. και 2 413 383 890 δρχ. για την εξαγωγή ελαιολάδου από την Ελλάδα προς τρίτες χώρες, 2 002 118 984 δρχ. για την υπέρβαση των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων καπνού, 246 543 179 δρχ. για την οριστική εγκατάλειψη αμπελουργικών εκτάσεων, 82 224 025 δρχ. 54 471 120 δρχ. και 97 597 184 δρχ. για τη δημόσια αποθεματοποίηση σιτηρών και, τέλος, 1 531 502 946 δρχ. για ελλείπουσες ποσότητες σκληρού σίτου.

4. Φαίνεται ότι, εκτός από το αίτημα περί της διορθώσεως σχετικά με την ενίσχυση για την παραγωγή βαμβακιού, τα αιτήματα της Ελληνικής Δημοκρατίας στην υπόθεση C-46/97 είναι πανομοιότυπα με εκείνα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της υποθέσεως C-243/97, όπως επίσης πανομοιότυποι είναι οι λόγοι και τα επιχειρήματα που προέβαλαν οι διάδικοι. Αντιθέτως, στην υπόθεση C-243/97, η Ελληνική Δημοκρατία προβάλλει ειδικά αιτήματα που αφορούν τους τομείς των σιτηρών και του ελαιολάδου.

5. Προκειμένου να αποφευχθούν άσκοπες επαναλήψεις, αφού εκθέσω καταρχάς το κοινό γενικό νομικό πλαίσιο των υποθέσεων C-46/97 και C-243/97, θα εξετάσω μαζί τις δύο προσφυγές ακυρώσεως όσον αφορά τα κοινά στοιχεία τους· κατόπιν θα εξετάσω διαδοχικά τις δύο προσφυγές ως προς τα σημεία στα οποία διαφέρουν.

1 — ΕΕ L 323, σ. 26.

2 — ΕΕ L 139, σ. 30.

I — Το κοινό γενικό νομικό πλαίσιο στις υποθέσεις C-46/97 και C-243/97

A — Οι κοινοτικοί κανονισμοί

6. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 729/70 του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1970, περί χρηματοδότησεως της κοινής γεωργικής πολιτικής³, ορίζει, στα άρθρα 2 και 3, ότι το τμήμα Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ χρηματοδοτεί απευθείας τις επιστροφές κατά την εξαγωγή προς τρίτες χώρες και τις παρεμβάσεις που προορίζονται για τη ρύθμιση των γεωργικών αγορών και λαμβάνουν χώρα, αντιστοίχως, υπέρ επιχειρήσεων «σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως των γεωργικών αγορών».

7. Κατά το άρθρο 4 του εν λόγω κανονισμού, η Επιτροπή θέτει στη διάθεση των κρατών μελών τις αναγκαίες πιστώσεις προκειμένου οι αρμόδιες εθνικές υπηρεσίες και οργανισμοί να προβαίνουν, σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες και τις εθνικές νομοθεσίες, στις πληρωμές που αφορούν τις ανωτέρω επιστροφές και παρεμβάσεις.

8. Κατά το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 729/70, η Επιτροπή, κατόπιν διαβουλεύσεων με την επιτροπή του ΕΓΤΠΕ, εγκαθάρτιζει, προ του τέλους του

επομένου έτους, βάσει των ετησίων λογαριασμών, από τα αναγκαία για την εκκαθάρισή τους έγγραφα, τους λογαριασμούς των υπηρεσιών και οργανισμών των κρατών μελών που είναι εξουσιοδοτημένοι να προβαίνουν στις πληρωμές των επιστροφών κατά την εξαγωγή προς τρίτες χώρες και των παρεμβάσεων που προορίζονται για τη ρύθμιση των γεωργικών αγορών.

9. Το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70 ορίζει ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να διασφαλίσουν την πραγματοποίηση και την κανονικότητα των χρηματοδοτούμενων από το ΕΓΤΠΕ πράξεων, να προλάβουν και να διώξουν ανωμαλίες και να ανακτήσουν τα απολεσθέντα εξ αιτίας των ανωμαλιών ή αμελειών ποσά.

10. Το άρθρο του 8, παράγραφος 2, διευκρινίζει ότι, σε περίπτωση μη πλήρους ανακτήσεως, οι οικονομικές συνέπειες των ανωμαλιών ή αμελειών αναλαμβάνονται από την Κοινότητα, εκτός εκείνων που απορρέουν από ανωμαλίες ή αμέλειες καταλογιστέες στα διοικητικά όργανα ή στους οργανισμούς των κρατών μελών. Τα ανακτηθέντα ποσά καταβάλλονται στις υπηρεσίες ή οργανισμούς που ενεργούν πληρωμές, οι οποίοι τα εγγράφουν ως απομείωση των χρηματοδοτούμενων από το ΕΓΤΠΕ δαπανών.

11. Κατά το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70, τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής κάθε πληροφορία αναγκαία για την καλή λειτουργία του ΕΓΤΠΕ και λαμβάνουν κάθε μέτρο που δύναται να διευκολύνει τους ελέγχους τους οποίους η Επιτροπή θεωρεί χρήσιμο να ενεργήσει στο πλαίσιο της διαχειρίσεως της κοινοτικής χρηματοδοτήσεως, συμπεριλαμβ

3 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/005, σ. 93.

βανομένων των επιτοπίων ελέγχων. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που υιοθέτησαν για την εφαρμογή των κοινοτικών πράξεων, οι οποίες έχουν σχέση με την κοινή γεωργική πολιτική, εφόσον οι πράξεις αυτές έχουν οικονομική επίπτωση για το ΕΓΤΠΕ.

14. Κατά το άρθρο 8, στοιχείο α', του κανονισμού αυτού, η απόφαση για την εκκαθάριση των λογαριασμών περιέχει τον καθορισμό του ποσού των δαπανών που πραγματοποιούνται σε κάθε κράτος μέλος κατά τη διάρκεια του σχετικού έτους και αναγνωρίζονται ότι επιβαρύνουν το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων.

12. Κατά το άρθρο 9, παράγραφος 2, οι εντεταλμένοι από την Επιτροπή για τους επιτοπίους ελέγχους υπάλληλοι έχουν δικαίωμα ελέγχου των βιβλίων και κάθε άλλου εγγράφου που έχει σχέσεις με τις χρηματοδοτούμενες από το ΕΓΤΠΕ δαπάνες. Κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής και συμφωνούντος του κράτους μέλους, ενεργούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών έλεγχοι ή έρευνες σχετικά με τις πράξεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Οι υπάλληλοι της Επιτροπής δύνανται να μετέχουν σ' αυτούς.

15. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 595/91 του Συμβουλίου, της 4ης Μαρτίου 1991, περί των ανωμαλιών και της ανακτήσεως των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στα πλαίσια της χρηματοδότησεως της κοινής γεωργικής πολιτικής ως και της οργάνωσης ενός συστήματος πληροφόρησης στον τομέα αυτό και περί καταργήσεως του κανονισμού (ΕΟΚ) 283/72⁶, ορίζει, στο άρθρο του 3, παράγραφος 1, ότι, κατά τη διάρκεια των μηνών που έπονται της λήξεως κάθε τριμήνου, τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή κατάσταση που περιλαμβάνει τις περιπτώσεις ανωμαλιών οι οποίες αποτέλεσαν αντικείμενο μιας πρώτης διοικητικής ή δικαστικής διαπιστώσεως.

13. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1723/72 της Επιτροπής, της 26ης Ιουλίου 1972, περί εκκαθάρισεως λογαριασμών για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Εγγυήσεων⁴, αποσκοπεί στον καθορισμό της διαδικασίας σύμφωνα με την οποία οι ετήσιοι λογαριασμοί πρέπει να αποστέλλονται στην Επιτροπή⁵.

16. Δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή, κατά τη διάρκεια του διμήνου που ακολουθεί τη λήξη του κάθε τριμήνου, για τις κινηθείσες διαδικασίες λόγω ανωμαλιών κοινοποιουμένων βάσει του άρθρου 3, καθώς και τις σημαντικότερες αλλαγές στις διαδικασίες αυτές.

4 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/008, σ. 115.

5 — Πρώτη αιτιολογική σκέψη.

6 — ΕΕ L 67, σ. 11.

17. Το άρθρο του 5, παράγραφος 2, ορίζει ότι, όταν ένα κράτος μέλος εκτιμά ότι είναι ανέφικτη η εξολοκλήρου ανάκτηση ενός ποσού και στο παρόν και στο μέλλον, ενημερώνει την Επιτροπή, με ειδική ανακοίνωση, σχετικά με το μη ανακτηθέν ποσό και τους λόγους για τους οποίους εκτιμά ότι το ποσό αυτό βαρύνει είτε την Κοινότητα είτε το κράτος μέλος. Τα στοιχεία αυτά πρέπει να είναι επαρκώς λεπτομερή για να μπορέσει η Επιτροπή να αποφασίσει τον καταλογισμό των δημοσιονομικών επιπτώσεων, βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 729/70.

18. Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 595/91, όταν η Επιτροπή κρίνει ότι έχουν διαπραχθεί ανωμαλίες σε κράτος μέλος, ενημερώνει το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος το οποίο διενεργεί το ταχύτερον έρευνα, στην οποία μπορούν να συμμετάσχουν οι υπάλληλοι της Επιτροπής.

19. Κατά το άρθρο του 6, παράγραφος 2, το κράτος μέλος ανακοινώνει στην Επιτροπή, το ταχύτερο δυνατόν, το πόρισμα της έρευνας. Στην περίπτωση που από την έρευνα προκύπτει η ύπαρξη ανωμαλίας, το κράτος μέλος υποχρεούται να ενημερώσει την Επιτροπή εντός των προβλεπομένων από τον κανονισμό προθεσμιών.

B — Οι κατευθυντήριες γραμμές του εγγράφου VI/216/93

20. Οι δημοσιονομικές συνέπειες της εκκαθάρισης των λογαριασμών του τμήματος Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ, σε περίπτωση ελλείψεων στους διεξαγομένους από τα κράτη μέλη ελέγχους, καθορίστηκαν από διυτηρεσιακή ομάδα της Επιτροπής και περιλαμβάνονται στο έγγραφο VI/216/93, της 1ης Ιουνίου 1993 (στο εξής: έγγραφο VI/216/93). Το έγγραφο αυτό καθορίζει κριτήρια τα οποία εγκρίθηκαν από την Επιτροπή και κοινοποιήθηκαν σε όλα τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της επιτροπής διαχείρισης του ΕΓΤΠΕ, όπου έτυχαν ευνοϊκής υποδοχής. Τα κριτήρια αυτά προβλέπουν τρεις κατηγορίες διορθώσεων σε κατ' αποκοπή ποσοστά:

- 2 % των δαπανών, αν η έλλειψη περιορίζεται σε ορισμένα στοιχεία του συστήματος ελέγχου μικρότερης σημασίας ή στην εκτέλεση ελέγχων που δεν είναι βασικοί για τη διασφάλιση της κανονικότητας των δαπανών, οπότε εύλογα μπορεί να συναχθεί ότι ο κίνδυνος απωλειών για το ΕΓΤΠΕ είναι ελάχιστων·
- 5 % της δαπάνης, αν η έλλειψη αφορά σημαντικά στοιχεία του συστήματος ελέγχου ή την εκτέλεση ελέγχων που έχουν σημαντικό ρόλο για τον καθορισμό της κανονικότητας της δαπάνης, οπότε μπορεί εύλογα να συναχθεί ότι ο κίνδυνος απωλειών για το ΕΓΤΠΕ είναι σημαντικός·

— 10 % της δαπάνης, αν η έλλειψη αφορά το σύνολο ή τα βασικά στοιχεία του συστήματος ελέγχου ή ακόμη την εκτέλεση ουσιαστών ελέγχων προοριζομένων να διασφαλίσουν την κανονικότητα της δαπάνης, οπότε μπορεί εύλογα να συναχθεί ότι υφίσταται υψηλός κίνδυνος γενικευμένων απωλειών για το ΕΓΤΠΕ.

21. Το έγγραφο υπενθυμίζει ότι είναι δυνατή η απόρριψη του συνόλου της δαπάνης και ότι, κατά συνέπεια, σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να θεωρηθεί επιβεβλημένο ένα υψηλότερο ποσοστό διορθώσεως.

Γ — Η νομολογία του Δικαστηρίου

Οι υποχρεώσεις της Επιτροπής και των κρατών μελών αντιστοίχως, όσον αφορά την εκκαθάριση των λογαριασμών ΕΓΤΠΕ

22. Στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών, χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ αποκλειστικά οι παρεμβάσεις που διενεργούνται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες⁷.

23. Μολονότι, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70, οι εθνικές αρχές είναι ελεύθερες να επιλέγουν τα μέτρα που κρίνουν κατάλληλα για να διασφαλίζουν την προστασία των χρηματοπιστωτικών συμφερόντων της Κοινότητας, «η ελευθερία αυτή δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να επηρεάσει την ταχύτητα, την καλή οργάνωση και την πληρότητα των απαιτούμενων ελέγχων και ερευνών»⁸.

24. Συναφώς, εναπόκειται στην Επιτροπή να αποδεικνύει την ύπαρξη παραβάσεως των κανόνων της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών⁹. Η Επιτροπή είναι συνεπώς υποχρεωμένη «να δικαιολογεί την απόφασή της με την οποία διαπιστώνεται η απουσία ή οι ανεπάρκειες των ελέγχων που διενεργεί το οικείο κράτος μέλος»¹⁰.

25. Το εμπλεκόμενο κράτος μέλος δεν μπορεί «να αποδυναμώσει τις διαπιστώσεις της Επιτροπής με απλούς ισχυρισμούς που δεν ενισχύονται με στοιχεία ικανά να αποδείξουν την ύπαρξη ενός αξιόπιστου και ευρύθμως λειτουργούντος συστήματος ελέγχου. Αν το κράτος μέλος δεν κατορθώσει να αποδείξει ότι οι διαπιστώσεις της Επιτροπής δεν ευσταθούν, οι διαπιστώσεις αυτές αποτελούν

8 — Απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 1999, C-240/97, Ισπανία κατά Επιτροπής (Σύλλογη 1999, σ. I-6571, σκέψη 37).

9 — Βλ., μεταξύ άλλων, τις προπαρατεθείσες αποφάσεις Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 6, και τις παρατιθέμενες εκεί αποφάσεις ή επίσης Ισπανία κατά Επιτροπής, σκέψη 38.

10 — Προπαρατεθείσα απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 6, και παρατιθέμενες εκεί αποφάσεις.

7 — Αποφάσεις της 10ης Νοεμβρίου 1993, C-48/91, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής (Σύλλογη 1993, σ. I-5611, σκέψη 11), και της 28ης Οκτωβρίου 1999, C-253/97, Ιταλία κατά Επιτροπής (Σύλλογη 1999, σ. I-7529, σκέψη 6).

στοιχεία ικανά να γεννήσουν σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη θέσπιση ενός κατάλληλου και αποτελεσματικού συνόλου μέτρων εποπτείας και ελέγχου»¹¹.

26. «Επομένως, εφόσον η Επιτροπή έχει αμφιβολίες σχετικά με μια συναλλαγή, οι οποίες, κατά την άποψή της, δικαιολογούνται από πραγματικά στοιχεία ή από περιστάσεις σχετικές με τους όρους υπό τους οποίους πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή αυτή, οφείλει να μην καταβάλει τα ποσά που αντιστοιχούν στη συναλλαγή αυτή, εκτός αν το οικείο κράτος μέλος προσκομίσει στοιχεία που επαρκούν προς άρση των αμφιβολιών αυτών.»¹²

Η φύση της διαφοράς που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο

27. Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως στηριζομένης στο άρθρο 173 της Συνθήκης, το Δικαστήριο έχει αποκλειστικά ως αποστολή να εξετάζει αν οι λόγοι ακυρώσεως που προβάλλονται προς στήριξη της προσφυγής είναι βάσιμοι. Το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο ούτε να επαυξάνει ούτε να μειώνει τις διορθώσεις που αποδεικνύονται ακατάλληλες με γνώμονα, ιδίως, τα κριτήρια που διαλαμβάνονται στο έγγραφο VI/216/93¹³.

II — Τα συναφή αιτήματα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο των υποθέσεων C-46/97 και C-243/97

A — Οι διορθώσεις που διενεργήθηκαν σε σχέση με την ενίσχυση για την παραγωγή ελαιολάδου

1. Η σχετική με τον τομέα του ελαιολάδου κοινοτική νομοθεσία

28. Ο κανονισμός 136/66/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 1966¹⁴, όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς (ΕΟΚ) του Συμβουλίου 1562/78, της 29ης Ιουνίου 1978¹⁵, και (ΕΟΚ) 2210/88, της 19ης Ιουλίου 1988¹⁶, θέσπισε κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα των λιπαρών ουσιών.

29. Σκοπός της οργάνωσης της αγοράς του ελαιολάδου είναι, αφενός, «η διατήρηση του επιπέδου καταναλώσεως του προϊόντος αυτού στην Κοινότητα, λαμβανομένου υπόψη του ανταγωνισμού των άλλων φυτικών ελαίων, και, αφετέρου, η εξασφάλιση στους παραγωγούς δικαίου εισοδήματος για την πραγματικά παραγόμενη ποσότητα ελαιολάδου»¹⁷.

11 — Όπ.π., σκέψη 7.

12 — Προπαρατεθείσα απόφαση Ισπανία κατά Επιτροπής, σκέψη 39.

13 — Βλ., κατ' αναλογία, την προπαρατεθείσα απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 8.

14 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/002, σ. 33.

15 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/021, σ. 288.

16 — ΕΕ L 197, σ. 1.

17 — Πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1562/78.

30. Το άρθρο 5 του κανονισμού 136/66, όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς 1562/78 και 2210/88, θέσπισε προς τούτο ένα σύστημα ενισχύσεως της παραγωγής ελαιολάδου.

ελαιών και την παραχθείσα ποσότητα ελαιολάδου συμφωνούν με τις ποσότητες ελαιών και ελαιολάδου που αναφέρονται στην απόδειξη σύνθλιψης.

31. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2261/84 του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 1984¹⁸, καθορίζει τους γενικούς κανόνες σχετικά με τη χορήγηση της ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου και στις οργανώσεις παραγωγών που προβλέπεται στο προπαρατεθέν άρθρο 5.

33. Σύμφωνα με το άρθρο 10, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 2261/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 3500/90, οι ενώσεις παραγωγών²⁰ συντονίζουν τις δραστηριότητες των οργανώσεων που τις αποτελούν και φροντίζουν να είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του κανονισμού, ιδίως όσον αφορά τις εξακριβώσεις που διαλαμβάνονται στο προπαρατεθέν άρθρο 8, παράγραφος 1.

32. Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 2261/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3500/90 του Συμβουλίου¹⁹, πριν από την υποβολή αίτησης ενίσχυσης, κάθε οργάνωση παραγωγών εξακριβώνει:

34. Κατά το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 2261/84, κάθε κράτος μέλος παραγωγής εφαρμόζει καθεστώς ελέγχων με το οποίο εξασφαλίζεται ότι το προϊόν για το οποίο χορηγείται η ενίσχυση τυγχάνει της ενισχύσεως αυτής.

— αν ο φάκελος που υποβάλλει καθένα από τα μέλη της είναι σύμφωνος προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 3 και ιδίως ως προς την ύπαρξη αποδείξεως σύνθλιψης των ελαιών σε συγκεκριμένο ελαιοτριβείο,

35. Το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2261/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 3500/90, ορίζει ότι τα κράτη μέλη παραγωγής ελέγχουν τη δραστηριότητα κάθε οργάνωσης παραγωγών και κάθε ένωσης και, ιδίως, τις εργασίες ελέγχου που πραγματοποιούν οι εν λόγω οργανισμοί κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, και του άρθρου 10, πρώτη περίπτωση, του ίδιου κανονισμού.

— όσον αφορά τους ελαιοπαραγωγούς των οποίων η παραγωγή ανέρχεται σε τουλάχιστον 500 χιλιόγραμμα ελαιολάδου ανά περίοδο εμπορίας, αν τα στοιχεία που παρέχει κάθε ελαιοπαραγωγός σχετικά με τις συνθλιβείσες ποσότητες

20 — Κατά το άρθρο 9 του κανονισμού 2261/84, «μια ένωση (...) περιλαμβάνει τουλάχιστον δέκα οργανώσεις παραγωγών (...) ή (...) αριθμό οργανώσεων που αντιπροσωπεύει το 5 % τουλάχιστον της παραγωγής ελαιολάδου του σχετικού κράτους μέλους. Πάντως, οι οργανώσεις παραγωγών που αποτελούν μια ένωση πρέπει να προέρχονται από δύο ή περισσότερες οικονομικές περιοχές».

18 — ΕΕ L 208, σ. 3.

19 — Της 27ης Νοεμβρίου 1990 (ΕΕ L 338, σ. 3).

36. Το άρθρο 14, παράγραφος 3α, του κανονισμού 2261/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 3500/90, ορίζει ότι, για την καταβολή της ενίσχυσης στους ελαιοπαράγωγους των οποίων η μέση παραγωγή είναι τουλάχιστον 500 χιλιόγραμμα ελαιολάδου ανα περίοδο εμπορίας, τα κράτη μέλη παραγωγής ελέγχουν:

- την ακρίβεια των δηλώσεων καλλιέργειας, βάσει κριτηρίων που θα καθοριστούν,
- αν τα στοιχεία σχετικά με την ποσότητα ελαιολάδου που αναφέρεται στην αίτηση ενίσχυσης αντιστοιχούν με την ποσότητα ελαιολάδου που αναφέρεται στα λογιστικά βιβλία υλικών των εγκεκριμένων ελαιοτριβείων,
- αν η παραγωγή ελαίων, που σύμφωνα με τη δήλωση κάθε ελαιοπαραγωγού έχουν υποστεί σύνθλιψη σε εγκεκριμένο ελαιοτριβείο, συμφωνεί με τα στοιχεία που προκύπτουν από τη δήλωση καλλιέργειας, με βάση τα κριτήρια που θα καθοριστούν.

37. Το άρθρο 14, παράγραφος 4, του κανονισμού 2261/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 3500/90, ορίζει ότι, όσον αφορά το ελαιόλαδο που έχει παραχθεί από ελαιοπαράγωγους η μέση παραγωγή των οποίων είναι μικρότερη από 500 χιλιόγραμμα ανά

περίοδο εμπορίας, ο έλεγχος πρέπει να καθιστά δυνατή την εξακρίβωση:

- της ακρίβειας των δηλώσεων καλλιέργειας βάσει κριτηρίων που θα καθοριστούν,
- της ύπαρξης απόδειξης συνθλίψεως των ελαίων σε συγκεκριμένο ελαιοτριβείο.

38. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3061/84 της Επιτροπής, της 31ης Οκτωβρίου 1984, καθορίζει τη διαδικασία εφαρμογής του καθεστώτος ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου²¹.

39. Το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 3061/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 928/91 της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 1991²², ορίζει ότι τα κράτη μέλη ελέγχουν επί τόπου ένα αντιπροσωπευτικό ποσοστό των ελαιοπαραγωγών που πρέπει να καθοριστεί. Στην περίπτωση κατά την οποία ένας οργανισμός ελέγχου αναλαμβάνει να πραγματοποιήσει τους ελέγχους, το ποσοστό αυτό αναφέρεται στο πρόγραμμα δραστηριοτήτων του οργανισμού. Το ποσοστό είναι διαφορετικό, ανάλογα με το αν τα βασικά στοιχεία του ελαιοοικονομικού μητρώου είναι διαθέσιμα ή όχι στις σχετικές περιοχές. Οι έλεγχοι θα πρέπει να πραγματοποιούνται κατά προτεραιότητα ως προς τους ελαιοπαραγωγούς των οποίων το παραγωγικό δυναμικό έχει υποστεί σημαντικές τροποποιήσεις.

21 — ΕΕ L 288, σ. 52.

22 — ΕΕ L 94, σ. 5.

40. Το άρθρο 10, παράγραφος 3, του κανονισμού 3061/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 928/91, ορίζει ότι, για να ελεγχθεί η ακρίβεια των δηλώσεων καλλιέργειας που αναφέρονται στο άρθρο 14, παράγραφοι 3α και 4, του κανονισμού 2261/84, ο οποίος τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 3500/90, τα κράτη μέλη παραγωγής λαμβάνουν υπόψη, μεταξύ άλλων, τα στοιχεία που προκύπτουν από το ελαιοκομικό μητρώο και από τα μηχανογραφημένα δελτία, τα στοιχεία που προκύπτουν από τους επιτόπιους ελέγχους, των οποίων αντικείμενο είναι ο ελαιοπαραγωγός, τις αποδόσεις σε ελιές και σε έλαιο που καθορίζονται για την περιοχή όπου βρίσκεται η σχετική ή οι σχετικές εκμεταλλεύσεις.

41. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 154/75 του Συμβουλίου, της 21ης Ιανουαρίου 1975, περί καταρτίσεως ελαιοκομικού [μητρώου] στα κράτη μέλη παραγωγής ελαιολάδου²³, σκοπό έχει να καταστήσει δυνατή την εκ μέρους της Κοινότητας «απόκτηση των αναγκαίων στοιχείων (...) του παραγωγικού δυναμικού σε ελαίες και ελαιόλαδο, αφενός, και την εξασφάλιση καλύτερης λειτουργίας του κοινοτικού καθεστώτος της ενισχύσεως για το προϊόν αυτό, αφετέρου (...)»²⁴.

42. Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού προβλέπει ότι τα κράτη μέλη παραγωγής ελαιολάδου καταρτίζουν ελαιοκομικό μητρώο για όλες τις ελαιοκομικές εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται στο έδαφός τους.

43. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3453/80 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1980, περί τροποποίησης του κανονισμού 154/75²⁵, επέβαλε στην Ελληνική Δημοκρατία την υποχρέωση καταρτίσεως του μητρώου αυτού μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 1998.

44. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2276/79 της Επιτροπής, της 16ης Οκτωβρίου 1979, περί των λεπτομερειών εφαρμογής σχετικά με την κατάρτιση ελαιοκομικού [μητρώου] στα κράτη μέλη που παράγουν ελαιόλαδο²⁶, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 586/88 της Επιτροπής, της 2ας Μαρτίου 1988²⁷, προβλέπει, στο άρθρο του 6β, για τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην Κοινότητα μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού 2276/79, τη δυνατότητα να αναζητήσουν, με δοκιμές, τη μεθοδολογία που προσαρμόζεται καλύτερα στην κατάσταση της ελαιοκαλλιέργειας στα εν λόγω κράτη μέλη και να εξετάσουν κυρίως τη μεθοδολογία που προβλέπεται στο παράρτημα Ι του εν λόγω κανονισμού²⁸. Προς τούτο, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη διαβιβάζουν προς έγκριση στην Επιτροπή ένα πρόγραμμα δοκιμών, το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1988.

45. Προκειμένου να αποκτήσει η Κοινότητα αποτελεσματικά μέσα ελέγχου και διαχείρισης της ελαιοκομικής αγοράς, προβλέφθηκε,

25 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/032, σ. 121.

26 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/026, σ. 161.

27 — ΕΕ L 57, σ. 18.

28 — Οι μέθοδοι που προτείνει το παράρτημα αυτό συνίστανται, μεταξύ άλλων, σε προκαταρκτικές εργασίες που αποβλέπουν στην κατάταξη σε ζώνες των ελαιοκομικών περιοχών για τον προσδιορισμό των ζωνών στις οποίες η ελαιοκαλλιέργεια παρουσιάζει ομοειδείς γεωοδαφολογικές, μορφολογικές και αγρονομικές συνθήκες· στην οργάνωση και προσαρμογή του συνόλου των εργασιών αεροφωτογραφίσεων και των ερευνών επί του εδάφους, σε συνάρτηση με τη δυνατότητα εφαρμογής των διαφόρων μεθόδων ανάλυσεως απογραφής και του ειδικού χαρακτήρα κάθε ζώνης.

23 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/011, σ. 158.

24 — Πρώτη απολογική σκέψη.

πέραν του ελαιοκομικού μητρώου, η κατάρτιση μηχανογραφημένων δελτίων²⁹.

46. Το άρθρο 16, παράγραφος 1, του κανονισμού 2261/84 επιβάλλει σε κάθε κράτος μέλος παραγωγής ελαιολάδου την υποχρέωση δημιουργίας και ενημερώσεως μηχανογραφημένων διαρκών δελτίων ελαιοκομικών στοιχείων.

47. Τα δελτία αυτά περιέχουν όλα τα στοιχεία που είναι κατάλληλα για τη διευκόλυνση των εργασιών ελέγχου και την ταχεία αναζήτηση των παρατυπιών (άρθρο 16, παράγραφος 2, του κανονισμού 2261/84).

48. Το άρθρο 14, παράγραφος 5, του κανονισμού 2261/84 καλεί τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τα στοιχεία που συλλέγονται στα δελτία προκειμένου να πραγματοποιούν τους ελέγχους και τις εξακριβώσεις που προβλέπει ο κανονισμός.

49. Τα κράτη μέλη πρέπει να εισάγουν στα δελτία αυτά τα βασικά στοιχεία του ελαιοκομικού μητρώου [άρθρο 11, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 3061/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 98/89 της Επιτροπής, της 17ης Ιανουαρίου 1989³⁰].

50. Το άρθρο 11, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 3061/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 98/89, προβλέπει ότι η επιχειρησιακή εφαρμογή του συνόλου των στοιχείων των μηχανογραφημένων δελτίων πρέπει να πραγματοποιηθεί πριν τις 31 Οκτωβρίου 1990. Επιπλέον, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τα στοιχεία για τους ελέγχους εφόσον έχει πραγματοποιηθεί η σύσταση των ειδικών δελτίων.

2. Τα πραγματικά περιστατικά

51. Οι ειδικοί λόγοι που αφορούν τις παρατυπίες τις οποίες διαπίστωσε η Επιτροπή κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας διατυπώθηκαν εν περιλήψει στη συνοπτική έκθεση VI/6355/95, της 27ης Μαρτίου 1996, «σχετική με τα αποτελέσματα των ελέγχων για την εκκαθάριση λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1992 καθώς και ορισμένες δαπάνες για το οικονομικό έτος 1993» (στο εξής: συνοπτική έκθεση αριθ. 1), και σε δύο συμπληρώματα με ημερομηνία 14 Ιουνίου και 23 Σεπτεμβρίου 1996, αφενός, και στη συνοπτική έκθεση VI/5210/96, της 15ης Απριλίου 1997, «σχετικά με τα αποτελέσματα των ελέγχων για την εκκαθάριση των λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1993» (στο εξής: συνοπτική έκθεση αριθ. 2), αφετέρου.

52. Οι συνοπτικές εκθέσεις αριθ. 1 και 2 κάνουν λόγο για σοβαρές ανεπάρκειες που αφορούν βασικά στοιχεία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των ενισχύσεων στην παραγωγή ελαιολάδου και οι οποίες, κατά συνέπεια, δικαιολογούν τις διορθώσεις σε

29 — Δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2261/84.

30 — ΕΕ L 14, σ. 14.

κατ' αποκοπή ποσοστό 10 % της δαπάνης, που διενεργήθηκαν κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών για τα οικονομικά έτη 1992 και 1993.

τον έλεγχο των αιτήσεων ενισχύσεως για την παραγωγή ελαιολάδου. Γίνεται σχετικώς λόγος για:

53. Οι κύριες αιτιάσεις που διατύπωσε η Επιτροπή συνίστανται στην απουσία ελαιοοικονομικού μητρώου και εκμεταλλεύσιμων μηχανογραφικών δελτίων (ιδίως λόγω της ελλείψεως ομοιογένειας των χρησιμοποιούμενων λογισμικών η οποία καθιστά αδύνατη την τροφοδότηση ενός ενιαίου δελτίου).

α) έλλειψη οδηγιών παρεχομένων στους ελεγκτές βάσει των οποίων να μπορούν να εξακριβώσουν αν οι πράγματι παραχθείσες ποσότητες ελαιολάδου αντιστοιχούν στις δηλωθείσες ποσότητες·

54. Επιπλέον, οι συνοπτικές εκθέσεις αριθ. 1 και 2 περιγράφουν λεπτομερώς την ανεπάρκεια των εναλλακτικών, ως προς τους προβλεπομένους στους κοινοτικούς κανονισμούς, ελέγχων που έθεσαν σε εφαρμογή οι ελληνικές αρχές [στο εξής: εναλλακτικός(οί) έλεγχος(οι)]. Κατά την Επιτροπή, αυτοί οι εναλλακτικοί έλεγχοι δεν επιτρέπουν να καταπολεμηθούν αποτελεσματικά οι κίνδυνοι απάτης στους οποίους εκτίθεται το ΕΓΤΠΕ.

β) μη γνωστοποίηση του αποτελέσματος των διενεργηθέντων ελέγχων στη ΔΙΔΑΓΕΠ, τον ελληνικό οργανισμό πληρωμής·

55. Έτσι, στη συνοπτική έκθεση αριθ. 1, ο κατάλογος των ελλείψεων και των ανεπαρκειών που διαπιστώθηκαν στο εναλλακτικό σύστημα ελέγχου που έθεσε σε εφαρμογή η Ελληνική Δημοκρατία περιλαμβάνει δεκαοκτώ σημεία που μπορούν να ομαδοποιηθούν σε τέσσερις περιπτώσεις και να συνοψιστούν ως εξής:

γ) ανεπάρκεια προσωπικού τόσο για να εξασφαλιστεί η τρέχουσα διαχείριση των αιτήσεων ενίσχυσης της παραγωγής ελαιολάδου όσο και για να ελεγχθεί επί τόπου η ακρίβεια των ποσών που δήλωσαν οι αιτούντες τις ενισχύσεις αυτές·

1) Έλλειψη συντονισμού μεταξύ των αρμοδίων τοπικών και εθνικών αρχών όσον αφορά τόσο τη διαχείριση όσο και

δ) απαγορευόμενη σάφρευση των ιδιοτήτων του διαχειριστή και του ελεγκτή³¹.

31 — Με άλλα λόγια, το προσωπικό που χορηγεί τη χρηματοδότηση μετά από έλεγχο του περιεχομένου των φακέλων των αιτήσεων ενισχύσεως είναι το ίδιο με εκείνο που ελέγχει επί τόπου την ακρίβεια των αιτήσεων.

- ε) μη εκτέλεση εκ μέρους των εθνικών αρχών των αποφάσεων που λαμβάνει η εξουσιοδοτημένη από τις αρχές αυτές αρχή³².
- γ) η μη αντιπροσωπευτικότητα των ελεγχθέντων παραγωγών·
- δ) η πλήρης απουσία εκμεταλλεύσεως των στοιχείων που αφορούν τον έλεγχο των παραγωγών και των ελαιοτριβείων.
- 2) Έλλειψη επικοινωνίας των εθνικών αρχών με την Επιτροπή. Αναφέρεται ότι δεν ενημερώθηκε η Επιτροπή για το ότι δεν ελήφθησαν μέτρα εκ μέρους των ελληνικών αρχών προκειμένου να εφαρμοστεί το καθεστώς ειδικού ελέγχου των εγκεκριμένων ελαιουργείων που επιβάλλουν οι κοινοτικοί κανονισμοί, καθώς και για τους λόγους της κατάστασής αυτής.
- 3) Έλλειψη αυστηρότητας κατά τους φυσικούς ελέγχους που διενεργούν οι ελληνικές αρχές και ανεπάρκεια των ελέγχων. Προσάπτεται έτσι στις αρμόδιες ελληνικές αρχές:
- α) ότι παρέλειψαν να κατατάξουν τους μικρούς και μεγάλους παραγωγούς·
- β) ότι παρέλειψαν να ελέγξουν τους παραγωγούς οι οποίοι δήλωσαν αφύσικη απόδοση·
- 4) Έλλειψη αποτελεσματικών μέσων ελέγχου. Πέραν της απουσίας ελαιοκομικού μητρώου και κτηματολογίου, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, η παντελής έλλειψη αλφαριθμητικών αναφορών που να επιτρέπουν τον σωστό εντοπισμό των δηλωθέντων αγροτεμαχίων και την αποφυγή πολλαπλών δηλώσεων του ίδιου αγροτεμαχίου· έλλειψη ομοιογένειας των χρησιμοποιηθέντων λογισμικών που εμποδίζει την τροφοδότηση ενός ενιαίου δελτίου.
56. Κατόπιν των ελέγχων αυτών που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια πολλών ετών, το ΕΓΤΠΕ απέστειλε, στις 12 Φεβρουαρίου 1995, έναν κατάλογο μέτρων που έπρεπε να ληφθούν από τις ελληνικές αρχές όσον αφορά τον έλεγχο των παραγωγών. Ο κατάλογος αυτός περιείχε σύνοψη των παρατηρήσεων, των συστάσεων και των απαιτήσεων για βελτίωση που είχαν ήδη κοινοποιηθεί στις ελληνικές αρχές κατά τις συνήθεις διαδικασίες διαλόγου, για το οικονομικό έτος 1992.
57. Στις 13 Ιουλίου 1995, οι ελληνικές αρχές γνωστοποίησαν στο ΕΓΤΠΕ ότι για τις περιόδους 1995/1996 εφαρμόστηκαν νέες διαδικασίες που ελάμβαναν υπόψη τον κατάλογο αυτό.

32 — Οι αναλήψεις εγκρίσεως που πρότεινε ο Οργανισμός Ελέγχου Ενίσχυσης Ελαιολάδου, ο οποίος εποπτεύεται από το ελληνικό Υπουργείο Γεωργίας και καταρτίζεται από δημοσίους υπαλλήλους (στο εξής: Οργανισμός), δεν υλοποιήθηκαν.

58. Για το οικονομικό έτος 1992, το ΕΓΤΠΕ ανέφερε ότι ενέμενε στην πρόταση δημοσιονομικής διόρθωσης 10 % και διευκρίνισε ότι η διόρθωση αυτή θα μπορούσε να μειωθεί αν αποδεικνυόταν ότι το νέο σύστημα που εφαρμόστηκε ήταν σε θέση να ανταποκριθεί ουσιαστικά στις απαιτήσεις προστασίας των κοινοτικών κεφαλαίων κατά των κινδύνων παρατυπιών και απάτης.

59. Η συνοπτική έκθεση αριθ. 2 αναφέρει ότι η ανάλυση των διαφόρων εγγράφων και στοιχείων που προσκομίστηκαν στο ΕΓΤΠΕ και η αποστολή που πραγματοποίησε το ΕΓΤΠΕ από 20 έως 24 Μαΐου 1996 για τα οικονομικά έτη 1993 και επόμενα απλώς επιβεβαίωσαν τις ελλείψεις του συστήματος διαχείρισης και εναλλακτικού ελέγχου.

60. Αφενός, καταγγέλλθηκαν οι ίδιες ελλείψεις με εκείνες που είχαν ευρέως αναπτυχθεί στη συνοπτική έκθεση αριθ. 1. Η συνοπτική έκθεση αριθ. 2 ανέφερε, μεταξύ άλλων, την έλλειψη ελαιοκομικού μητρώου και κτηματολογίου, την παντελή έλλειψη αλφαριθμητικών αναφορών, την έλλειψη ομοιογένειας των χρησιμοποιηθέντων λογισμικών, την παντελή έλλειψη εκμεταλλεύσεως των στοιχείων που αφορούσαν τον έλεγχο των παραγωγών και των ελαιοτριβείων.

61. Αφετέρου, διαπιστώθηκαν νέες ελλείψεις.

62. Έτσι, μολονότι οι περίοδοι 1992/1993 και 1993/1994 ήταν έτη μικρής συγκομιδής ελαίων, δεν δόθηκε στους ελεγκτές από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές καμία οδηγία βάσει της οποίας να μπορούν να εντοπιστούν οι παραγωγοί που πέτυχαν ασυνήθεις αποδόσεις. Ως εκ τούτου, προέκυψε ότι όλες οι υποβληθείσες αιτήσεις ενισχύσεως της παραγωγής έγιναν δεκτές και καταβλήθηκαν τα ζητηθέντα ποσά.

63. Ομοίως, δεν υλοποιήθηκαν οι αιτηθείσες από τον Οργανισμό ανακλήσεις της έγκρισης των ελαιοτριβείων για τα οποία είχαν διαπιστωθεί παρατυπίες. Όσον αφορά την περίοδο 1994/1995, επί συνόλου 134 προτάσεων ανάκλησης, μόνο 2 εφαρμόστηκαν από το Υπουργείο Γεωργίας. Οι ελληνικές αρχές πρόέβαλαν κοινωνικούς και πολιτικούς λόγους για να δικαιολογήσουν τη μη υλοποίηση των προτάσεων του Οργανισμού.

64. Τέλος, η νέα προσέγγιση των ελέγχων, τόσο φυσικών όσο και κατευθυνομένων, των παραγωγών, την οποία υιοθέτησε ο Οργανισμός από το 1995 κατόπιν των παρατηρήσεων του ΕΓΤΠΕ, επέτρεψε τη διαπίστωση απατών εις βάρος της Κοινότητας και απέδειξε το σημαντικό μέγεθος των ψευδών δηλώσεων δένδρων εκ μέρους των ελεγχθέντων παραγωγών. Μολονότι αποδείχθηκε η μη κανονικότητα των ως άνω πραγματοποιηθεισών δαπανών, το ΕΓΤΠΕ διαπίστωσε ότι οι λίγες αυτές βελτιώσεις που επιήλθαν στην εργασία του Οργανισμού δεν κατέληξαν σε καμία σημαντική αλλαγή του ελληνικού συστήματος ελέγχου. Συγκεκριμένα, όχι μόνον η Ελληνική Δημοκρατία δεν έφριξε χρήσιμο να εφαρμόσει τα κοινοτικά μέσα ελέγχου που συστήνουν οι κανονισμοί 154/75

και 2261/84, όπως τροποποιήθηκαν (ελαιοκομικό μητρώο και ενιαίο μηχανογραφικό δελτίο), αλλά δεν έλαβε και τα αποτελεσματικά εναλλακτικά μέτρα που θα αντιστάθμιζαν τις ελλείψεις αυτές. Το ΕΓΤΠΕ κατέληξε συνεπώς ότι όλες οι προσπάθειες του Οργανισμού εμποδίζονταν τελικά από την αδράνεια των αρμοδίων ελληνικών αρχών.

65. Στις 3 Ιουνίου 1996, το ΕΓΤΠΕ επέστησε ως εκ τούτου την προσοχή των ελληνικών αρχών στο γεγονός ότι η συμπεριφορά τους αυτή μπορούσε να έχει σημαντικές δημοσιονομικές συνέπειες και υπενθύμισε ότι, σε εξαιρετικές περιστάσεις, τα προσήκοντα μέτρα μπορούν να συνίστανται στην απόρριψη του συνόλου των δαπανών που πραγματοποιήσε ένα κράτος μέλος.

66. Ωστόσο, το ΕΓΤΠΕ πρότεινε, για το οικονομικό έτος 1993, μόνο μια κατ' αποκοπή διόρθωση 10 % της εκ μέρους της Ελληνικής Δημοκρατίας δηλωθείσας δαπάνης, η οποία δεν προσέφυγε στο συμβιβαστικό όργανο όσον αφορά τον φάκελο αυτό.

3. Οι προσφυγές

67. Η Ελληνική Δημοκρατία αμφισβητεί τις διορθώσεις κατά 10 % που επιβλήθηκαν με τις αποφάσεις 96/701 και 97/333 όσον αφορά την ενίσχυση για την παραγωγή ελαιολάδου και ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πλάνη κατά την εκτίμηση των καταγγελλο-

μένων πραγματικών περιστατικών και υπερέβη τα όρια της διακριτικής ευχέρειάς της.

68. Πρώτον, η Ελληνική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή στηρίζεται βασικά στην έλλειψη ελαιοκομικού μητρώου και δυναμένου να λειτουργήσει ενιαίου μηχανογραφικού δελτίου, πράγμα το οποίο δεν αμφισβητεί. Ωστόσο, υποστηρίζει ότι, δεδομένου ότι το Δικαστήριο της έχει ήδη επιβάλει κυρώσεις για τους λόγους αυτούς³³, η Επιτροπή δεν μπορούσε να της επιβάλει νέες διορθώσεις για τα οικονομικά έτη 1992-1993, στηριζόμενη στις ίδιες αιτιάσεις.

69. Δεύτερον, υποστηρίζει ότι ενημέρωσε εγκαίρως την Επιτροπή σχετικά με τους αντικειμενικούς λόγους που την εμπόδιζαν να εφαρμόσει τα κοινοτικά μέσα ελέγχου που προβλέπουν οι προπαρατεθέντες κανονισμοί και ότι, στον βαθμό που συνεργάστηκε καλόπιστα με τις κοινοτικές αρχές, δεν έπρεπε να πραγματοποιηθούν οι επίδικες διορθώσεις.

70. Τρίτον, η Ελληνική Δημοκρατία φρονεί ότι το εναλλακτικό σύστημα ελέγχου διασφαλίζει τη νομιμότητα της καταβολής των κοινοτικών κεφαλαίων. Προς τούτο, διευκρινίζει ότι η Επιτροπή ανακοίνωσε ήδη από το 1996 ότι δεν υφίστατο πλέον η υποχρέωση καταρτίσεως του ελαιοκομικού μητρώου και ότι, σύμφωνα με τον νέο αυτό προσανατολισμό, τα κράτη μέλη έπρεπε να προβούν σε

33 — Απόφαση της 4ης Ιουλίου 1996, C-50/94, Ελλάδα κατά Επιτροπής (Συλλογή 1996, σ. I-3331).

αεροφωτογραφήσεις και χαρτογραφήσεις όλων των ελαιοφυτευμένων περιοχών.

71. Τέταρτον, ισχυρίζεται ότι τελούσε σε απόλυτη αδυναμία να ικανοποιήσει τις κοινοτικές απαιτήσεις όσον αφορά τον έλεγχο της κανονικότητας των δαπανών που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ.

4. Η εκτίμηση

72. Θεωρώ ότι οι λόγοι που προβάλλει η Ελληνική Δημοκρατία για να στηρίξει το αίτημά της σχετικά με τις διορθώσεις που επέφερε το ΕΓΤΠΕ στις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με τις ενισχύσεις για την παραγωγή ελαιολάδου πρέπει να απορριφθούν. Κατά τη γνώμη μου, από τη δικογραφία προκύπτει ότι το σύστημα που εφάρμοσαν οι ελληνικές αρχές κατά τα οικονομικά έτη 1992 και 1993 παρουσίασε σοβαρές παρατυπίες που αφορούν τα βασικά στοιχεία του συστήματος ελέγχου, οπότε ευλόγως συνήχθη το συμπέρασμα ότι υφίστατο υψηλός κίνδυνος γενικευμένων απωλειών για το ΕΓΤΠΕ.

73. Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η Ελληνική Δημοκρατία όφειλε, σύμφωνα με τον κανονισμό 3453/80, περί τροποποίησης του κανονισμού 154/75, να προβεί στη σύσταση του ελαιοκομικού μητρώου μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 1988.

74. Ομοίως, το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 3061/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 98/89, επιβάλλει στα κράτη μέλη την επιχειρησιακή εφαρμογή του συνόλου των στοιχείων του μηχανογραφημένου δελτίου πριν τις 31 Οκτωβρίου 1990.

75. Τα νομοθετικά αυτά κείμενα δεν καταργήθηκαν και δεν προκύπτει από τη διαδικασία ότι η Επιτροπή μελετά την κατάργησή τους, αντίθετα προς όσα υποστηρίζει η Ελληνική Δημοκρατία.

76. Η Ελληνική Δημοκρατία δεν αμφισβητεί όμως ότι, μέχρι σήμερα, οι υποχρεώσεις αυτές δεν έχουν εκπληρωθεί.

77. Όσον αφορά τον πρώτο ισχυρισμό, που συνίσταται στο ότι η Επιτροπή, έχοντας πετύχει την καταδίκη της Ελληνικής Δημοκρατίας με την προπαρατεθείσα απόφαση Ελλάδα κατά Επιτροπής λόγω του ότι αμέλησε τη σύσταση των κοινοτικών μέσων ελέγχου όπως είναι το ελαιοκομικό μητρώο και το ενιαίο μηχανογραφημένο δελτίο, δεν μπορούσε εκ νέου να προβάλλει τα ίδια πραγματικά περιστατικά κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, θεωρώ ότι δεν είναι βάσιμος.

78. Συγκεκριμένα, με την προπαρατεθείσα απόφαση Ελλάδα κατά Επιτροπής, το Δικαστήριο έκρινε περιστατικά τα οποία αφορούσαν παρανομίες διαπραχθείσες κατά το οικονομικό έτος 1990. Ωστόσο, οι υποθέσεις C-46/97 και C-243/97 αφορούν παρανο-

μίες διαπιστωθείσες κατά τα οικονομικά έτη 1992 και 1993.

να θεωρηθεί ότι αποδεικνύει απόλυτη αδυναμία»³⁶ τηρήσεως των δεσμεύσεών του.

79. Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι τα αιτήματα της Επιτροπής δεν αποσκοπούν στην αμφισβήτηση του δεδικασμένου της προπαρατεθείσας αποφάσεως Ελλάδα κατά Επιτροπής, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως που προβάλλει η Ελληνική Δημοκρατία πρέπει να απορριφθεί.

82. Επιβάλλεται η διαπίστωση, όπως ήδη τόνισε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφαση Ελλάδα κατά Επιτροπής³⁷, ότι η Ελληνική Δημοκρατία προέβαλε τις δυσχέρειες που αντιμετώπιζε κατά τη σύσταση των κοινοτικών μέσων ελέγχου μόνο μετά την πάροδο των προθεσμιών που επιβάλλουν οι κανονισμοί 154/75 και 3061/84, όπως τροποποιήθηκαν με τους κανονισμούς 3453/80 και 98/89.

80. Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο, ο οποίος συνίσταται στο ότι η Ελληνική Δημοκρατία ενημέρωσε εγκαίρως την Επιτροπή για τις δυσχέρειες που αντιμετώπιζε κατά τη σύσταση των κοινοτικών μέσων ελέγχου που προβλέπονται στους κανονισμούς 154/75 και 3061/84, όπως τροποποιήθηκαν, και ότι, εφόσον συνεργάστηκε καλόπιστα με την Επιτροπή, δεν έπρεπε να της επιβληθούν οι κυρώσεις, θεωρώ επίσης ότι είναι παντελώς αβάσιμος.

83. Επιπλέον, οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στους προπαρατεθέντες κανονισμούς, καθώς και ο σκοπός τους, εξηγήθηκαν επαρκώς στην Ελληνική Δημοκρατία με την προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου Ελλάδα κατά Επιτροπής³⁸.

81. Γίνεται δεκτό ότι ένα κράτος μέλος μπορεί να επικαλεστεί την απόλυτη αδυναμία ορθής εκτελέσεως μιας κοινοτικής αποφάσεως³⁴. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή, το εν λόγω κράτος οφείλει, «εν πάση περιπτώσει, να υποβάλει εγκαίρως τα προβλήματα που συνδέονται με την εκτέλεση αυτή στην κρίση του αρμόδιου κοινοτικού οργάνου»³⁵. Το κράτος μέλος που προβάλλει δυσχέρειες μετά την πάροδο της τασσομένης από κοινοτικό κανονισμό προθεσμίας «δεν μπορεί

84. Από τις 31 Οκτωβρίου 1988 όμως, ημερομηνία κατά την οποία έπρεπε να είχε καταρτιστεί το ελαιοκομικό μητρώο, και παρά την προπαρατεθείσα απόφαση Ελλάδα κατά Επιτροπής, καμία σημαντική αλλαγή δεν επήλθε στο εφαρμοζόμενο από την Ελληνική Δημοκρατία σύστημα ελέγχου της ενισχύσεως για την παραγωγή ελαιολάδου.

85. Η Ελληνική Δημοκρατία, μη εφαρμόζοντας τις λύσεις που προβλέπει η κοινοτική νομοθεσία, απέδειξε ότι δεν προετίθετο να

34 — Απόφαση της 2ας Φεβρουαρίου 1988, 213/85, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών (Σύλλογη 1988, σ. 281, σκέψη 22).

35 — Προπαρατεθείσα απόφαση Ελλάδα κατά Επιτροπής, σκέψη 39.

36 — Ό.π.π., σκέψεις 40 έως 42.

37 — Ό.π.π., σκέψεις 40 και 41.

38 — Σκέψεις 30 έως 39.

εκπληρώσει τις υποχρεώσεις τις οποίες ωστόσο ελεύθερα ανέλαβε. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να ισχυρίζεται εγκύρως ότι συνεργάστηκε καλόπιστα με την Επιτροπή.

των οποίων να μπορεί να αποδειχθεί η ύπαρξη αξιόπιστου και λειτουργικού συστήματος ελέγχου.

86. Πρέπει συνεπώς να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν απέδειξε ότι η καθυστέρηση στην κατάρτιση του ελαιοκομικού μητρώου και στη σύσταση του μηχανογραφημένου δελτίου οφειλόταν σε απόλυτη αδυναμία.

89. Τέλος, η Ελληνική Δημοκρατία, όσον αφορά τους λόγους των ελλείψεων ή των ανεπαρκειών του συστήματος ελέγχου που εφάρμοσε, προβάλλει λόγους κοινωνικής ή πολιτικής φύσεως. Ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι απεργίες στον δημόσιο τομέα και η αντίδραση του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας στις πτήσεις που πραγματοποίησαν αλλοδαπά αεροπλάνα δεν επέτρεψαν την αεροφωτογράφιση και χαρτογράφηση για τον εντοπισμό των ελαιοκτημάτων και, κατά συνέπεια, τη σύσταση του ελαιοκομικού κτηματολογίου και μητρώου.

87. Όσον αφορά τον τρίτο ισχυρισμό ότι εφαρμόστηκε στην Ελλάδα αποτελεσματικός εναλλακτικός έλεγχος, πρέπει να τονιστεί ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν αμφισβητεί ότι το σύστημα που κατάρτισε δεν επιτρέπει τον εντοπισμό των αγροτεμαχίων σε κοινοτικό επίπεδο, ούτε αμφισβητεί ότι δεν έδωσε συνέχεια στην πλειονότητα των προτάσεων για ανάκληση των εγκρίσεων των ελαιοτριβείων για τα οποία είχαν διαπιστωθεί παρατυπίες από τον Οργανισμό. Η έλλειψη συστήματος βάσει του οποίου να μπορούν να εντοπιστούν τα δηλωθέντα αγροτεμάχια και ο ιδιοκτήτης τους δεν επιτρέπει στις αρχές ελέγχου και διαχείρισης των επίμαχων ενισχύσεων να βεβαιώνονται για την ακρίβεια των υποβαλλομένων δηλώσεων και κατά συνέπεια να αποφεύγουν κάθε κίνδυνο πολλαπλών δηλώσεων ενός και του αυτού αγροτεμαχίου. Επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ένα τέτοιο σύστημα είναι αποτελεσματικό.

90. Όπως προανέφερα ήδη, το Δικαστήριο έχει ήδη δεχθεί ότι ένα κράτος μέλος μπορεί να επικαλεστεί την απόλυτη αδυναμία ορθής εκτέλεσης μιας κοινοτικής αποφάσεως· πλην όμως, σε μια τέτοια περίπτωση, εναπόκειται στο κράτος μέλος που επικαλείται την αδυναμία αυτή να αποδείξει την ύπαρξη αυτού του είδους των περιστάσεων πριν από την πάροδο της προθεσμίας που τάσσεται με την εν λόγω κοινοτική απόφαση³⁹.

91. Εν προκειμένω, όπως προανέφερα ήδη, η Ελληνική Δημοκρατία δεν προέβαλε τις δυσχέρειες που αντιμετώπισε κατά τη σύσταση των κοινοτικών μέσων ελέγχου παρά μόνο μετά την πάροδο των προθεσμιών που επιβάλλουν οι κανονισμοί 154/75 και

88. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν προσκόμισε συγκεκριμένα και σημαντικά στοιχεία βάσει

39 — Προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, σκέψη 22, και προπαρατεθείσα απόφαση Ελλάδα κατά Επιτροπής, σκέψη 39.

3061/84, όπως τροποποιήθηκαν με τους κανονισμούς 3453/80 και 98/89.

Ελληνικής Δημοκρατίας που αφορά τις δαπάνες σχετικά με τις ενισχύσεις για την παραγωγή ελαιολάδου πρέπει να απορριφθεί.

92. Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία, «ο φόβος για εσωτερικές δυσχέρειες [πολιτικής, οικονομικής ή κοινωνικής φύσεως] δεν μπορεί να δικαιολογήσει την παράλειψη ενός κράτους μέλους να εφαρμόσει ορθώς το κοινοτικό δίκαιο»⁴⁰, εκτός και αν το εν λόγω κράτος μέλος αποδεικνύει ότι η εκ μέρους του ενέργεια «θα προκαλούσε συνέπειες για τη δημόσια τάξη, στις οποίες δεν θα μπορούσε να ανταπεξέλθει με τα μέσα που διαθέτει (...)»⁴¹. Επί του σημείου αυτού όμως, η Ελληνική Δημοκρατία ουδόλως ικανοποίησε τις απαιτήσεις της νομολογίας αυτής.

93. Κατά συνέπεια, η Ελληνική Δημοκρατία δεν αποδεικνύει την απόλυτη αδυναμία εκπληρώσεως των κοινοτικών υποχρεώσεών της.

94. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν προσκόμισε κανένα συγκεκριμένο και σημαντικό στοιχείο βάσει του οποίου να μπορούν να ανατραπούν οι διαπιστώσεις και η ανάλυση της Επιτροπής, καθώς και οι συνέπειες που η Επιτροπή άντλησε από αυτές.

95. Υπό τις συνθήκες αυτές, ζητώ από το Δικαστήριο να κρίνει ότι το αίτημα της

Β — Οι διορθώσεις που διενεργήθηκαν σχετικά με την οριστική εγκατάλειψη αμπελουργικών εκτάσεων

1. Η σχετική με τον τομέα του οίνου κοινοτική νομοθεσία

96. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1442/88 του Συμβουλίου, της 24ης Μαΐου 1988, για τη χορήγηση, για τις αμπελουργικές περιόδους 1988/1989 μέχρι 1995/1996, πριμοδοτήσεων για οριστική εγκατάλειψη των αμπελουργικών εκτάσεων⁴², αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της εγκαταλείψεως αμπελουργικών εκτάσεων διά της χορηγήσεως πριμοδοτήσεων, προκειμένου να προσαρμοστεί οριστικά η παραγωγή στο επίπεδο της ζήτησεως⁴³. Το ύψος των πριμοδοτήσεων αυτών κυμαίνεται ανάλογα με την παραγωγικότητα των αντιστοιχών εκτάσεων, ώστε να λαμβάνεται υπόψη τόσο το κόστος της εκριζώσεως όσο και η απώλεια του δικαιώματος αναφύτευσης και η απώλεια μελλοντικών εσόδων⁴⁴.

97. Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 1442/88, η απόδοση ανά εκτάριο των εκτάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο β'⁴⁵, υπολογίζεται με βάση τη μέση απόδοση που

42 — ΕΕ L 132, σ. 3.

43 — Πρώτη αιτιολογική σκέψη.

44 — Τρίτη αιτιολογική σκέψη.

45 — Πρόκειται για εκτάσεις μεγαλύτερες από 25 ares που καλλιεργούνται με ποικιλίες οινοποιήσιμων σταφυλιών.

40 — Απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου 1997, C-265/95, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Σύλλογη 1997, σ. I-6959, σκέψη 55).

41 — Όπ.π., σκέψη 56.

δηλώθηκε για την εκμετάλλευση του δικαιούχου και την παραγωγική δυνατότητα του αμπελώνα που πρόκειται να εκριζωθεί, η οποία διαπιστώθηκε επί τόπου από τον αρμόδιο οργανισμό του κράτους μέλους πριν από την εκρίζωση.

98. Δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1442/88, η χορήγηση της περιμοδότησης προϋποθέτει την υποβολή γραπτής δήλωσης με την οποία ο αιτών αναλαμβάνει την υποχρέωση να προβεί ο ίδιος ή μέσω άλλων, πριν από τις 15 Μαΐου του επομένου έτους από την υποβολή της αίτησης, στην εκρίζωση των αμπελώνων στις εκτάσεις για τις οποίες ζητήθηκε η περιμοδότηση.

99. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2729/88 της Επιτροπής, της 31ης Αυγούστου 1988⁴⁶, καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής του κανονισμού 1442/88. Η αποτελεσματικότητα και ο έλεγχος του καθεστώτος προϋποθέτουν αναγκαστικά ότι οι ενδείξεις που περιλαμβάνονται στην αίτηση χορήγησης των περιμοδοτήσεων πρέπει να είναι ακριβείς και ότι εξακριβώνεται η ορθότητα των πληροφοριών αυτών⁴⁷. Πριν από την καταβολή της περιμοδότησης ή πριν από την αποδέσμευση της εγγύησης σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής, πρέπει να διαπιστώνεται η παραγωγική ικανότητα των εκτάσεων προς εκρίζωση και ότι η εκρίζωση των εν λόγω εκτάσεων έχει όντως πραγματοποιηθεί⁴⁸.

100. Δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 2729/88, η αίτηση

για χορήγηση της περιμοδότησης περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις σχετικές με τη γεωργική εκμετάλλευση ενδείξεις, ήτοι το όνομα και τη διεύθυνση του αιτούντος· την έκταση που καλύπτεται από αμπέλια, ειδικής ή μεικτής καλλιέργειας, την οποία εκμεταλλεύεται ο αιτών· την έκταση, εκφρασμένη σε εκτάρια, σε ares και τετραγωνικά μέτρα, που καλύπτεται από τα προς εκρίζωση αμπέλια· την ηλικία και την κατάσταση της προς εκρίζωση αμπελού· τις ποικιλίες που αφορά η ενέργεια αυτή· την ημερομηνία κατά την οποία προβλέπεται η εκρίζωση και, ενδεχομένως, την αίτηση προκαταβολής. Στην περίπτωση αυτή, η απόδειξη της σύστασης εγγύησης συνοδεύει την αίτηση.

101. Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 2729/88, ο αρμόδιος οργανισμός του κράτους μέλους προβαίνει στην εξακρίβωση των ενδείξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Καταγράφει την ανάληψη υποχρέωσης που προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1442/88· διαπιστώνει την παραγωγική ικανότητα του προς εκρίζωση αμπελώνα, με βάση ιδίως την ηλικία, την κατάσταση συντήρησης και την αναλογία των πρεμνών που λείπουν· προσδιορίζει την απόδοση ανά εκτάριο των εκτάσεων αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 3, του κανονισμού 1442/88, και ανακοινώνει στον αιτούντα το ποσό της περιμοδότησης που δικαιούται, αφού προηγουμένως του δοθεί η δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του.

102. Δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 2729/88, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, ο αρμόδιος οργανισμός διαπιστώνει, κατά τη διάρκεια των δύο μηνών μετά την πλήρη εκρίζωση των αμπελιών των οποίων τα αγροτεμάχια είχαν αναγνωρισθεί, αν όντως έχει πραγματοποιηθεί η

46 — ΕΕ L 241, σ. 108.

47 — Τέταρτη αιτιολογική σκέψη.

48 — Έκτη αιτιολογική σκέψη.

εκρίζωση και βεβαιώνει το χρονικό διάστημα κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε.

103. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2048/89 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουνίου 1989, καθορίζει τους σχετικούς κανόνες σχετικά με τους ελέγχους στον αμπελοοινικό τομέα ⁴⁹.

104. Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού προβλέπει ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για τη βελτίωση του ελέγχου όσον αφορά την τήρηση της αμπελοοινικής ρύθμισης, ιδίως στους συγκεκριμένους τομείς που αναφέρονται στο παράρτημα, στους οποίους περιλαμβάνεται και η εκρίζωση των αμπελιών.

105. Το άρθρο του 3, παράγραφος 2, ορίζει ότι «οι έλεγχοι στους τομείς [αυτούς] διενεργούνται είτε συστηματικά είτε δειγματοληπτικά. Σε περίπτωση δειγματοληπτικών ελέγχων, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε με τον αριθμό, τη φύση και τη συχνότητά τους οι έλεγχοι αυτοί να είναι αντιπροσωπευτικοί για το σύνολο της επικράτειάς τους και ανάλογοι προς τη σημασία της ποσότητας των αμπελοοινικών προϊόντων που διατίθενται στην αγορά ή κρατούνται προς διάθεση στην αγορά».

106. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2392/86 του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1986, για την

κατάρτιση του κοινοτικού αμπελουργικού μητρώου ⁵⁰, αποσκοπεί στο να παράσχει τη δυνατότητα στην Κοινότητα να συγκεντρώσει τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το δυναμικό και την εξέλιξη της παραγωγής, ώστε να διασφαλίζεται η καλή λειτουργία της κοινής οργάνωσης της αμπελοοινικής αγοράς, και ιδιαίτερα των κοινοτικών καθεστώτων παρέμβασης και φύτευσης, καθώς και των μέτρων ελέγχου ⁵¹. Κατά την ενδέκατη αιτιολογική σκέψη του, το μητρώο, λόγω των πληροφοριών που περιέχει, αποτελεί απαραίτητο όργανο διαχείρισης και ελέγχου· πρέπει, για τον λόγο αυτό, να είναι δυνατόν να έχουν πρόσβαση σ' αυτό τόσο οι αρμόδιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση όσο και εκείνες που είναι υπεύθυνες για τους ελέγχους.

107. Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 2392/86 καθόρισε αρχικώς ως προθεσμία για την κατάρτιση του αμπελουργικού μητρώου μέχρι τις 27 Ιουλίου 1992. Εντούτοις, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη αντιμετώπισαν τεχνικές δυσχέρειες για την τήρηση αυτής της προθεσμίας, το Συμβούλιο την παρέτεινε έως τις 31 Δεκεμβρίου 1996, με τον κανονισμό (ΕΚ) 1549/95, της 29ης Ιουνίου 1995 ⁵².

108. Ομοίως, το άρθρο 4, παράγραφος 4, του κανονισμού 2392/86, το οποίο προστέθηκε με τον κανονισμό 1549/95 και τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1596/96 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουλίου 1996 ⁵³, προβλέπει ότι τα κράτη μέλη τα οποία, κατά την 1η Ιουλίου 1995, δεν έχουν ακόμα καταρτίσει το αμπελουργικό μητρώο ή το έχουν καταρτίσει εν μέρει, καταρτίζουν πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1998 μια χαρτο-

50 — ΕΕ L 208, σ. 1.

51 — Δεύτερη αιτιολογική σκέψη.

52 — ΕΕ L 148, σ. 37.

53 — ΕΕ L 206, σ. 38.

49 — ΕΕ L 202, σ. 32.

γραφική βάση αναφοράς καλύπτουσα το σύνολο της περιμέτρου των εκτάσεων που καλλιεργούνται με άμπελο.

3. Οι προσφυγές

111. Κατά την Ελληνική Δημοκρατία, οι διορθώσεις κατ' αποκοπήν ποσοστού 2 % που επέβαλε η Επιτροπή όσον αφορά την οριστική εγκατάλειψη αμπελουργικών εκτάσεων στηρίζονται σε εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών.

2. Τα πραγματικά περιστατικά

109. Οι συνοπτικές εκθέσεις αριθ. 1, όπως τροποποιήθηκε με το συμπλήρωμα της 14ης Ιουνίου 1996, και αριθ. 2 αναφέρουν ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν εφάρμοσε τις συστάσεις που ανακοινώθηκαν με επίσημες επιστολές και περιλαμβάνονται στις συνοπτικές εκθέσεις των οικονομικών ετών 1990 και 1991, οι οποίες συνίσταντο στο να γίνει διάκριση μεταξύ των υπαλλήλων που διενεργούν τους ελέγχους των εγγράφων στα οποία στηρίζονται οι αιτήσεις πριμοδοτήσεων και των υπαλλήλων που διενεργούν τους φυσικούς και επιτόπου ελέγχους, για να επαληθευθούν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις αιτήσεις αυτές.

112. Η Ελληνική Δημοκρατία δεν αμφισβητεί την έλλειψη αμπελουργικού μητρώου και κτηματολογίου, αλλά υποστηρίζει ότι οι πολλαπλοί έλεγχοι τόσο του φακέλου όσο και επί τόπου, που διενεργεί ενιαίο προσωπικό το οποίο γνωρίζει πολύ καλά την τοπική κατάσταση, συνιστούν αποτελεσματικά μέσα για την καταπολέμηση των κινδύνων απάτης εις βάρος των κοινοτικών συμφερόντων. Δεν αμφισβητεί ούτε τις δυσχέρειες προσδιορισμού των αγροτεμαχίων, αλλά δηλώνει ότι εμπιστεύεται απόλυτα τους υπευθύνους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης για την επίλυση του προβλήματος αυτού. Ισχυρίζεται ότι το ΕΓΤΠΕ δεν προβάλλει κανένα συγκεκριμένο περιστατικό από το οποίο να μπορεί να επιβεβαιωθεί η ύπαρξη απάτης ή εσφαλμένων δηλώσεων.

110. Στις δύο αυτές συνοπτικές εκθέσεις αναφέρεται ότι η κατάσταση αυτή οφείλεται στην απουσία αμπελουργικού μητρώου και κτηματολογίου στο εν λόγω κράτος μέλος, πράγμα το οποίο καθιστά αναγκαία την προσφυγή σε υπάλληλο που γνωρίζει πολύ καλά τις ελεγχόμενες περιοχές και είναι ο μόνος ο οποίος μπορεί να ελέγξει την ακρίβεια των στοιχείων που περιλαμβάνονται στις αιτήσεις που υπέβαλαν οι παραγωγοί οι οποίοι δηλώνουν ότι προέβησαν στις εκριζώσεις των αμπελιών και ζητούν τις σχετικές πριμοδοτήσεις.

113. Η Επιτροπή εμμένει στις αιτιάσεις της. Κάνει επιπλέον λόγο για ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν από τις υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ το 1995, από τις οποίες μπόρεσαν να διαπιστωθούν παρατυπίες που προκαλούσαν σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά την αποτελεσματικότητα των εθνικών ελέγχων. Έτσι, οι εθνικοί ελεγκτές δεν ήταν σε θέση να δικαιολογήσουν τις εκτάσεις που έγιναν δεκτές στο πλαίσιο των διοικητικών διαδικασιών ελέγχου και εγκρίσεως των αιτήσεων ενισχύσεως ως εκ τούτου, η κατάσταση αυτή κατέδειξε την πλήρη έλλειψη εγγυήσεων όσον αφορά την ακρίβεια των στοιχείων που

υποβάλλουν οι αιτούντες την ενίσχυση σχετικά με τη θέση των αγροτεμαχίων, την ακριβή έκτασή τους, καθώς και την ταυτότητα του ιδιοκτήτη.

μοδοτήσεων για την εκρίζωση αμπελιών στους αμπελουργούς που συναινούν σ' αυτό. Συνεπώς, πρωταρχικός του σκοπός είναι η ρύθμιση της κοινής αγοράς του οίνου.

114. Η Επιτροπή τονίζει τους κινδύνους απάτης που είναι σύμφυτοι με ένα εμπειρικό σύστημα στηριζόμενο απλώς και μόνο στη σοβαρότητα συγκεκριμένων υπαλλήλων. Η Επιτροπή εμμένει στο ότι είναι επείγον να θεσπιστεί ένα αξιόπιστο και αντικειμενικό σύστημα που να επιτρέπει στις υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ να διενεργούν όλες τις εξακριβώσεις που είναι αναγκαίες για την καλή διαχείριση και την καλή διοίκηση των κοινοτικών κεφαλαίων και να ελέγχουν ότι οι προμηδοτήσεις που σκοπό έχουν να αποζημιώσουν τους αμπελουργούς που εγκαταλείπουν οριστικά τις αμπελουργικές εκτάσεις χορηγήθηκαν κανονικά από τις αρμόδιες ελληνικές αρχές.

117. Ο κανονισμός 2729/88, που καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής του συστήματος που θέσπισε ο κανονισμός 1442/88, υποχρεώνει τα κράτη μέλη να σχεδιάσουν ένα σύστημα που να επιτρέπει τον έλεγχο της ελικρίνειας των δηλώσεων που αφορούν τη θέση, την έκταση, τα χαρακτηριστικά των εκριζωνομένων αμπελιών, καθώς και τους ιδιοκτήτες τους. Τα κράτη μέλη οφείλουν συνεπώς να αποκτήσουν όργανα ελέγχου που να είναι ακριβή, αξιόπιστα, αναμφισβήτητα και χρησιμοποιήσιμα τόσο από τις εθνικές αρχές που είναι επιφορτισμένες με τις εργασίες ελέγχου και διαχείρισης όσο και από τις ανεξάρτητες από τις αρχές αυτές υπηρεσίες που είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο της κανονικότητας των δαπανών που αναλαμβάνονται από το ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων.

4. Η εκτίμηση

115. Θεωρώ ότι οι ισχυρισμοί της Ελληνικής Δημοκρατίας που αφορούν τις διορθώσεις που πραγματοποίησε το ΕΓΤΠΕ σχετικά με τις προμηδοτήσεις για την οριστική εγκατάλειψη αμπελουργικών εκτάσεων όσον αφορά τα οικονομικά έτη 1992-1993 πρέπει να απορριφθούν.

116. Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι σκοπός του κανονισμού 1442/88 είναι η ενθάρρυνση της εγκαταλείψεως των αμπελουργικών εκτάσεων, προκειμένου να προσαρμοστεί οριστικά η κοινοτική αμπελουργική παραγωγή στο επίπεδο της ζήτησεως με τη χορήγηση προ-

118. Τα κοινοτικά όργανα ελέγχου που προβλέπει ο κανονισμός 2392/86, όπως τροποποιήθηκε, είναι η κατάρτιση αμπελουργικού μητρώου και κτηματολογίου. Είναι υποχρεωτικά από 31 Δεκεμβρίου 1996⁵⁴.

119. Τα εν λόγω κοινοτικά όργανα ελέγχου επιδιώκουν διττό σκοπό. Αφενός, αποβλέπουν στη διασφάλιση αποτελεσματικού ελέγχου της κανονικότητας των χορηγούμενων από τα κράτη μέλη προμηδοτήσεων για την οριστική εγκατάλειψη των αμπελουργι-

54 — Άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 2392/86, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1549/95.

κών εκτάσεων. Αφετέρου, καθιστούν δυνατή την αποτελεσματική διαχείριση της κοινής γεωργικής πολιτικής στην αμπελοοινική αγορά⁵⁵. Τα όργανα αυτά, δεδομένου ότι σχεδιάστηκαν επίσης ως μέσα διαχείρισης της αγοράς του οίνου, αποσκοπούν συνεπώς στο να βοηθήσουν τον κοινοτικό νομοθέτη να επεξεργαστεί την κοινή γεωργική πολιτική και έτσι να προβλέψει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες τόσο των αμπελουργών, των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται στην αγορά αυτή, όσο και των καταναλωτών. Η εφαρμογή ενός συστήματος ελέγχου στηριζομένου σε στοιχεία που να είναι αντικειμενικά, αναμφισβήτητα και χρησιμοποιήσιμα όχι μόνον από τις εθνικές αρχές αλλά και από τις κοινοτικές είναι συνεπώς απαραίτητη για την καλή λειτουργία της κοινής γεωργικής πολιτικής στην αμπελοοινική αγορά.

120. Είναι αναντίρρητο και δεν αμφισβητείται από την Ελληνική Δημοκρατία ότι το σύστημα που εφαρμόστηκε στην Ελλάδα στηρίζεται αποκλειστικά στην ικανότητα, στη σοβαρότητα και στην αυστηρότητα συγκεκριμένων υπαλλήλων, οι οποίοι και μόνον μπορούν να ελέγξουν την ακρίβεια των αιτήσεων χορηγήσεως πριμοδοτήσεων. Ένα τέτοιο σύστημα δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία που παρέχει η Ελληνική Δημοκρατία δεν μπορούν να ελεγχθούν αποτελεσματικά από ανεξάρτητες υπηρεσίες τόσο εθνικές όσο και κοινοτικές. Κατά συνέπεια, το σύστημα που εφαρμόζεται δεν επιτρέπει την υλοποίηση των σκοπών των κανονισμών 1442/88 και 2392/86. Πρέπει συνεπώς να συναχθεί το συμπέρασμα ότι η Ελληνική Δημοκρατία, διατηρώντας ένα τέτοιο σύστημα, παραβαίνει τους προπαρατεθέντες κοινοτικούς κανονισμούς.

121. Κατά τα λοιπά, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι το άρθρο 4, παράγραφος 4, του κανονισμού 2392/86, το οποίο προστέθηκε με τον κανονισμό 1549/95 και τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1596/96, επιβάλλει στα κράτη μέλη τα οποία την 1η Ιουλίου 1995 δεν είχαν καταρτίσει το αμπελουργικό μητρώο να προβούν, πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1998, στην κατάρτιση χαρτογραφικής βάσης αναφοράς καλύπτουσας το σύνολο των εκτάσεων που καλλιεργούνται με αμπέλια.

122. Φοβούμαι ότι η Ελληνική Δημοκρατία, έχοντας αναγνωρίσει κατά τη διάρκεια της παρούσας διαδικασίας ότι το σύστημα ελέγχου και διαχείρισης που εφαρμόζεται στην Ελλάδα δεν επιτρέπει τον προσδιορισμό των αγροτεμαχίων, των εκτάσεων και της ταυτότητας του ιδιοκτήτη των αμπελών, και υποστηρίζοντας ότι το πρόβλημα αυτό μπορεί να αντιμετωπιστεί χάρη στις επί τόπου έρευνες που διενεργούνται από τους υπευθύνους των κοινοτήτων, δεν μπορεί να εκπληρώσει τις προαναφερθείσες υποχρεώσεις εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.

123. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70⁵⁶, η εύρυθμη λειτουργία της κοινής γεωργικής πολιτικής προϋποθέτει επίσης ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την πραγματοποίηση και την κανονικότητα των χρηματοδοτούμενων από το ΕΓΤΠΕ πράξεων, αλλά και να *προλάβουν* τις ανωμαλίες.

55 — Δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2392/86.

56 — Σημείο 9 των παρούσων προτάσεων.

124. Εντεύθεν συνάγω το συμπέρασμα ότι επιβάλλεται, τόσο για την προστασία των δημοσιονομικών συμφερόντων της Κοινότητας όσο και για τον καθορισμό μιας συνεκτικής κοινής γεωργικής πολιτικής στον αμπελοοινικό τομέα, να ακολουθήσει η Ελληνική Δημοκρατία τις συστάσεις του ΕΓΤΠΕ, διακρίνοντας μεταξύ του προσωπικού που είναι επιφορτισμένο με τη διαχείριση και εκείνου που είναι αρμόδιο για τον έλεγχο των αιτήσεων χορηγήσεως των πριμοδοτήσεων για την οριστική εγκατάλειψη των αμπελουργικών εκτάσεων και καταργώντας ακριβείς καταλόγους με τις εκτάσεις των αγροτεμαχίων, τη θέση τους και τα χαρακτηριστικά τους, καθώς και τους ιδιοκτήτες αυτών των αγροτεμαχίων αμπελοκαλλιέργειας.

125. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν προσκόμισε κανένα σημαντικό στοιχείο βάσει του οποίου να μπορεί να ανατραπεί η ανάλυση της Επιτροπής ή οι συνέπειες που η Επιτροπή άντλησε από την ανάλυση αυτή. Υπό τις συνθήκες αυτές, ζητώ από το Δικαστήριο να κρίνει ότι οι λόγοι ανκυρώσεως που αφορούν τις δαπάνες σχετικά με τις πριμοδοτήσεις για την οριστική εγκατάλειψη των αμπελουργικών εκτάσεων για τα οικονομικά έτη 1992 και 1993 πρέπει να απορριφθούν.

Γ — Οι διορθώσεις που διενεργήθηκαν όσον αφορά την υπέρβαση των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων καπνού

126. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 727/70 του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1970⁵⁷, θέσπισε κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα του ακατέργαστου καπνού.

127. Ο σκοπός της κοινής οργανώσεως των αγορών στον τομέα του καπνού συνίσταται στη «θέσπιση κοινών διατάξεων ικανών να εξασφαλίσουν στους παραγωγούς της Κοινότητας, όσον αφορά την απασχόληση και το βιοτικό επίπεδο, εγγυήσεις ισοδύναμες με εκείνες που εξασφαλίζουν στο πλαίσιο των εθνικών οργανώσεων αγορών»⁵⁸.

128. Η επίτευξη των στόχων αυτών επιτυγχάνεται μέσω «ενός καθεστώτος παρεμβάσεως βασιζομένου σε ένα σύστημα τιμών στόχου και παρεμβάσεως που περιλαμβάνει την υποχρέωση αγοράς στην τιμή παρεμβάσεως και τη χορήγηση πριμοδοτήσεων σε εκείνους οι οποίοι αγοράζουν καπνό σε φύλλα απευθείας από τους κοινοτικούς παραγωγούς (...)»⁵⁹.

129. Ο κανονισμός αυτός προβλέπει ένα σύστημα μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων, στο πλαίσιο του οποίου, σε περίπτωση υπεργβάσεως των ποσοτήτων που έχουν καθοριστεί για μια ποικιλία ή για μια ομάδα ποικιλιών, οι τιμές και οι πριμοδοτήσεις που προβλέπονται σχετικώς πρέπει να μειώνονται κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 727/70, όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς (ΕΟΚ) του Συμβουλίου 1114/88, της

57 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/005, σ. 85.

58 — Πέμπτη αιτιολογική σκέψη.

59 — Έκτη αιτιολογική σκέψη.

1. Η κοινοτική νομοθεσία στον τομέα του καπνού

25ης Απριλίου 1988⁶⁰, (ΕΟΚ) 1251/89, της 3ης Μαΐου 1989⁶¹, (ΕΟΚ) 1329/90, της 14ης Μαΐου 1990⁶², (ΕΟΚ) 3577/90, της 4ης Δεκεμβρίου 1990⁶³, και (ΕΟΚ) 860/92, της 30ής Μαρτίου 1992⁶⁴.

130. Το άρθρο 7α, παράγραφος 1, του κανονισμού 727/70, το οποίο προστέθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2267/88 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 1988⁶⁵, ορίζει ότι, με την επιφύλαξη των άρθρων 2, 4 και 6, οι τιμές και οι πριμοδοτήσεις εφαρμόζονται μόνο στις ποικιλίες καπνού που προέρχονται από δήμους και κοινότητες στις οποίες η ποικιλία αυτή έχει ήδη καλλιεργηθεί τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια των πέντε προηγούμενων της σχετικής συγκομιδής ετών.

131. Ωστόσο, το άρθρο του 7α, παράγραφος 2, διευκρινίζει ότι το Συμβούλιο μπορεί να καθορίσει, συγχρόνως με τις τιμές και τις πριμοδοτήσεις και βάσει της ίδιας διαδικασίας, τις ποικιλίες για τις οποίες δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 1.

132. Στο παράρτημα ΙΙΙ των κανονισμών (ΕΟΚ) του Συμβουλίου 1738/91, της 13ης Ιουνίου 1991⁶⁶, και (ΕΟΚ) 2062/92, της 30ής Ιουνίου 1992⁶⁷, για τον καθορισμό, για τις συγκομιδές 1991 και 1992, των τιμών στόχου,

των τιμών παρέμβασης και των πριμοδοτήσεων που χορηγούνται στους αγοραστές καπνού σε φύλλα, των παραγώγων τιμών παρέμβασης του δεματοποιημένου καπνού, των ποσοτήτων αναφοράς, καθώς και των ζωνών παραγωγής, καθορίστηκαν οι αναγνωρισμένες ζώνες παραγωγής για κάθε ποικιλία καπνού σε φύλλα της κοινοτικής παραγωγής.

133. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2824/88 της Επιτροπής, της 13ης Σεπτεμβρίου 1988⁶⁸, καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων στον τομέα του καπνού, «ιδίως όσον αφορά τη διαπίστωση της ποσότητας που έχει παραχθεί πραγματικά κατά τη διάρκεια καθορισμένης συγκομιδής, τον υπολογισμό της ενδεχόμενης μείωσης των τιμών και των πριμοδοτήσεων, τη χορήγηση της προκαταβολής και την πληρωμή των τιμών και των πριμοδοτήσεων πριν από τη διαπίστωση της πραγματικής παραγωγής»⁶⁹.

134. Κατά το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού, με βάση τα στοιχεία που έχουν ανακοινωθεί από τα κράτη μέλη ή με βάση άλλες πηγές πληροφόρησης, η Επιτροπή διαπιστώνει, για κάθε συγκομιδή, πριν από τις 31 Ιουλίου του έτους που ακολουθεί το έτος συγκομιδής και για κάθε μία από τις ποικιλίες ή ομάδες ποικιλιών καπνού για τις οποίες καθορίζεται μέγιστη εγγυημένη ποσότητα, την ποσότητα που έχει πραγματικά παραχθεί.

135. Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2824/88, όπως τροποποιήθηκε με τον

60 — ΕΕ L 110, σ. 35.

61 — ΕΕ L 129, σ. 16.

62 — ΕΕ L 132, σ. 25.

63 — ΕΕ L 353, σ. 23.

64 — ΕΕ L 91, σ. 1.

65 — ΕΕ L 199, σ. 18.

66 — ΕΕ L 163, σ. 13.

67 — ΕΕ L 215, σ. 22.

68 — ΕΕ L 254, σ. 9.

69 — Πρώτη αιτιολογική σκέψη.

κανονισμό (ΕΟΚ) 2907/92 της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 1992⁷⁰, προβλέπει ότι, πριν από τη διαπίστωση της πραγματικής παραγωγής που προβλέπεται στο άρθρο 1, οι τιμές παρεμβάσης και οι προμοδοτήσεις μπορούν να καταβληθούν, για τη συγκομιδή 1992, μέχρι το 77 % των ποσών που καθορίζονται για την εν λόγω συγκομιδή. Εντούτοις, κατ' επιλογήν του κράτους μέλους, αυτές οι τιμές και οι προμοδοτήσεις μπορούν να καταβληθούν μέχρι το 100 % εάν έχει συσταθεί εγγύηση ίση προς το 23 % για τη συγκομιδή 1992.

136. Το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 2824/88 ορίζει ότι η πληρωμή του ενδεχομένου υπολοίπου, η αποδέσμευση ή η κατάπτωση της εγγύησης πραγματοποιούνται μετά από τη διαπίστωση της πραγματικής παραγωγής που προβλέπεται στο άρθρο 1.

137. Η πραγματική παραγωγή για κάθε ποικιλία ή ομάδα ποικιλιών καπνού, οι τιμές και οι προμοδοτήσεις που πρέπει να καταβληθούν κατ' εφαρμογήν του συστήματος των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων, καθώς και η υπέρβαση των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων, καθορίζονται με κανονισμό της Επιτροπής.

138. Τα διάφορα αυτά στοιχεία, όσον αφορά τις συγκομιδές καπνού για τα έτη 1989 έως 1992, περιλαμβάνονται στους κανονισμούς (ΕΟΚ) της Επιτροπής 2046/90, της 18ης Ι-

ουλίου 1990⁷¹, (ΕΟΚ) 2267/91, της 29ης Ιουλίου 1991⁷², (ΕΟΚ) 2178/92, της 30ής Ιουλίου 1992⁷³, και (ΕΟΚ) 2065/93, της 27ης Ιουλίου 1993⁷⁴. Το άρθρο 2 των κανονισμών αυτών καθορίζει την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος τους, που είναι η τρίτη ημέρα από της δημοσιεύσεώς τους στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

139. Σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού 727/70, ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1726/70 της Επιτροπής, της 25ης Αυγούστου 1970, καθορίζει τις λεπτομέρειες χορηγήσεως της προμοδοτήσεως για τον καπνό σε φύλλα⁷⁵ η οποία, βάσει του άρθρου 3 του προπαρατεθέντος κανονισμού 727/70, χορηγείται στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αγοράζουν καπνό σε φύλλα απευθείας από τους παραγωγούς της Κοινότητας.

140. Το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 1726/70 ορίζει ότι το δικαίωμα της προμοδοτήσεως αποκτάται από τη στιγμή της εξόδου του καπνού από τον τόπο όπου τέθηκε υπό έλεγχο.

141. Το άρθρο του 7, παράγραφος 1, προβλέπει ότι η προμοδότηση οφείλεται κατά τον χρόνο κήσεως του δικαιώματος προμοδοτήσεως.

71 — ΕΕ L 187, σ. 23.

72 — ΕΕ L 208, σ. 26.

73 — ΕΕ L 217, σ. 75.

74 — ΕΕ L 187, σ. 26.

75 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/005, σ. 178.

142. Ο κανονισμός 1726/70 προβλέπει ένα σύστημα ελέγχου των δηλώσεων που υποβάλλονται προκειμένου να καταβληθεί η πριμοδότηση. Έτσι, όσον αφορά τους ελέγχους των συμβάσεων καλλιέργειας, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η αναφερόμενη ποικιλία καπνου καλλιεργείται πράγματι στις δηλωθείσες εκτάσεις, το άρθρο του 2δ, παράγραφος 1, που προστέθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1197/92 της Επιτροπής, της 8ης Μαΐου 1992⁷⁶, ορίζει ότι τα κράτη μέλη πραγματοποιούν επιτοπίους αιφνιδίους ελέγχους για να διαπιστωθούν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις συμβάσεις ή στις δηλώσεις καλλιέργειας, και ιδίως η έκταση και η καλλιεργούμενη ποικιλία. Για κάθε επιχείρηση μεταποίησης ο έλεγχος αυτός αφορά τουλάχιστον το 5 % των συμβάσεων ή των δηλώσεων καλλιέργειας που έχουν καταχωρηθεί ανά ποικιλία ή ομάδα ποικιλιών.

143. Το άρθρο 2δ, παράγραφος 4, του κανονισμού 1726/70, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1197/92, προβλέπει ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

144. Επιπλέον, ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3665/87 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 1987, για κοινές λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος των επιστροφών κατά την εξαγωγή για τα γεωργικά προϊόντα⁷⁷, προβλέπει ότι για λόγους σαφήνειας και διοικητικής αποτελεσματικότητας πρέπει να γίνει «κωδικοποίηση της νομοθεσίας που εφαρμόζεται στον τομέα αυτόν προβαίνοντας σε ορι-

σμένες διευθετήσεις που η πείρα έδειξε ότι είναι επιθυμητές»⁷⁸.

145. Το άρθρο 47, παράγραφος 2, του κανονισμού 3665/87 προβλέπει ότι ο φάκελος για την πληρωμή της επιστροφής ή για την αποδέσμευση της εγγύησης πρέπει να κατατεθεί, εκτός περιπτώσεως ανωτέρας βίας, μέσα στους δώδεκα μήνες που έπονται της ημερομηνίας αποδοχής της διασάφησης εξαγωγής. Το άρθρο 48, παράγραφος 3, στοιχείο β', ορίζει ότι, όταν η επιστροφή έχει προκαταβληθεί σύμφωνα με το άρθρο 22 και η απόδειξη ότι όλες οι απαιτήσεις που προβλέπονται από την κοινοτική νομοθεσία έχουν τηρηθεί παρέχεται μέσα στους έξι μήνες που έπονται των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 47, παράγραφοι 2, 4 και 5, το ποσό που αποδίδεται είναι ίσο με το 85 % του εγγυημένου ποσού.

2. Τα πραγματικά περιστατικά

46. Η πρώτη αιτίαση που διατυπώνει η Επιτροπή κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας με τις συνοπτικές εκθέσεις αριθ. 1 και 2 είναι ότι καθυστέρησε να ανακτήσει τις επιπλέον καταβληθείσες πριμοδοτήσεις κατόπιν της υπερβάσεως των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων καπνού.

147. Κατά την Επιτροπή, τόσο από το πνεύμα όσο και από το γράμμα των κανονισμών 2046/90, 2267/91, 2178/92 και 2065/93

⁷⁶ — ΕΕ L 124, σ. 31.

⁷⁷ — ΕΕ L 351, σ. 1.

⁷⁸ — Πρώτη αιτιολογική σκέψη.

προκύπτει ότι, προκειμένου να μπορέσουν οι επιχειρηματίες να τηρήσουν τις νέες μέγιστες εγγυημένες ποσότητες, τα κράτη μέλη πρέπει να ανακτούν το ποσό των πριμοδοτήσεων αυτών πριν από την έναρξη των εργασιών της νέας συγκομιδής καπνού.

148. Η συνοπτική έκθεση αριθ. 1 αναφέρει ότι η Ελληνική Δημοκρατία κλιμάκωσε τις ανακτήσεις αυτές σε διάστημα 41 μηνών, ενώ όφειλε να κατάσχει τις εγγυήσεις που είχαν συσταθεί προς τούτο ήδη από τον Σεπτέμβριο του 1992. Κατά την Επιτροπή, η ενέργεια αυτή είχε ως αποτέλεσμα να καταστήσει αναποτελεσματική, από οικονομική άποψη, τη σχετική νομοθεσία. Το φαινόμενο αυτό επιδεινώθηκε επιπλέον από την υποτίμηση του σχετικού εθνικού νομίσματος.

149. Μετά τη διαδικασία συμβιβασμού, οι υπηρεσίες της Επιτροπής πρότειναν να υπολογιστεί για την καθυστέρηση ποσοστό τόκων 10 % για μέσο όρο 20,5 μηνών επί του συνολικού ποσού που ανακτήθηκε με καθυστέρηση, πράγμα το οποίο αντιστοιχεί σε διόρθωση 552 174 314 δρχ.

150. Όσον αφορά το οικονομικό έτος 1993, η συνοπτική έκθεση αριθ. 2 αναφέρει ότι στις 31 Μαρτίου 1996 η Ελληνική Δημοκρατία είχε ανακτήσει μόνον ένα τμήμα των επιπλέον καταβληθεισών πριμοδοτήσεων· απέ-

μενε προς ανάκτηση το ποσό των 51 672 958 δρχ. Η Επιτροπή, διαπιστώνοντας ότι οι ανακτήσεις αυτές που έπρεπε να είχαν πραγματοποιηθεί ήδη από τον Σεπτέμβριο του 1993 κλιμακώθηκαν σε διάστημα 31 μηνών, πρότεινε, κατ' αναλογία προς το αποτέλεσμα της διαδικασίας συμβιβασμού σχετικά με το οικονομικό έτος 1992, να υπολογιστεί ποσοστό τόκου 10 %, για μέσο όρο 15,5 μηνών, επί του ποσού που ανακτήθηκε με καθυστέρηση, ήτοι διόρθωση ποσού 1 950 445 999 δρχ., στο οποίο έπρεπε να προστεθεί το μη ανακτηθέν ποσό. Το συνολικό ποσό της προτεινόμενης διόρθωσης ανερχόταν συνεπώς στο ποσό των 2 002 118 984 δρχ.

151. *Επιπλέον*, η συνοπτική έκθεση αριθ. 1 αναφέρει τρία άλλα είδη παρατυπιών που είχαν επίσης ως συνέπεια την υπέρβαση των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων καπνού. Προσάπτεται έτσι στην Ελληνική Δημοκρατία, πρώτον, η απουσία ελέγχων στις καλλιεργούμενες εκτάσεις, δεύτερον, η καλλιέργεια της ποικιλίας καπνού Βιρτζίνια σε μη επιλέξιμες κοινότητες και, τρίτον, η μη εμπρόθεση αποδέσμευση των κατατεθεισών εγγυήσεων.

3. Οι προσφυγές

152. Η Ελληνική Δημοκρατία αμφισβητεί το σύνολο των διορθώσεων που διενεργήθηκαν σχετικά με την υπέρβαση των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων.

153. Όσον αφορά την πρώτη αίτηση, η Ελληνική Δημοκρατία αναγνωρίζει τα πραγματικά περιστατικά, αλλά ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν μπορεί βασίμως να απαιτεί την άμεση ανάκτηση των προμηδοτήσεων που χορηγήθηκαν παράνομα. Υποστηρίζει ότι από τα άρθρα 6 και 7 του κανονισμού 1726/70 προκύπτει ότι τα ποσά μείωσης της προμηδοτήσης λόγω υπέρβασης των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων πρέπει να επιστρέφονται με την έξοδο των καπνών από τον έλεγχο, όταν δηλαδή ο τελικός δικαιούχος, μεταποιητής του καπνού, αποκτά το δικαίωμα επί της προμηδοτήσεως.

154. Κατά την Ελληνική Δημοκρατία, το νομικό σύστημα που περιγράφει η Επιτροπή προϋποθέτει ότι οι κανονισμοί έχουν καθορίσει ακριβή και σταθερή ημερομηνία για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, κατά τρόπον ώστε όλα τα κράτη μέλη να ακολουθούν ενιαία μέθοδο και ο ανταγωνισμός να αναπτύσσεται με ίσους όρους για όλους.

155. Επιπλέον, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της Επιτροπής, η ερμηνεία που υποστηρίζει δεν θα είχε κανένα αποτρεπτικό αποτέλεσμα έναντι των προσώπων που ενδεχομένως διέπραξαν απάτες, στον βαθμό που οι κανονισμοί που καθορίζουν τις μέγιστες εγγυημένες ποσότητες θεσπίζονται πάντοτε τέλη Ιουλίου, ήτοι σε μία περίοδο κατά την οποία είναι πολύ αργά για να αναγκαστούν οι μεταποιητές και οι παραγωγοί να τηρήσουν τις ορισθείσες μέγιστες ποσότητες.

156. Επικουρικώς, αν το Δικαστήριο πρόκειται να ακολουθήσει την ανάλυση της Επιτροπής, η Ελληνική Δημοκρατία ζητεί να αφαιρεθούν τα ποσά που χορηγήθηκαν στις εταιρίες που οφείλουν να επιστρέψουν τις αχρεωστήτως καταβληθείσες προμηδοτήσεις και οι οποίες προσέφυγαν στη δικαιοσύνη και έτυχαν προσωρινής δικαστικής προστασίας.

157. Η Επιτροπή εμμένει στην αίτηση αυτή, στηριζόμενη στο άρθρο 2 των κανονισμών 2046/90, 2267/91, 2178/92 και 2065/93.

158. Κατ' αυτήν, με κάθε καθυστερημένη ανάκτηση, η οποία εν προκειμένω επιδεινώθηκε λόγω της υποτιμήσεως της δραχμής σε σχέση με το ECU, διακυβεύεται ο σκοπός των προαναφερθέντων κανονισμών, ο οποίος συνίσταται στο να επιδοτείται η παραγωγή καπνού μόνον εφόσον δεν υπερβαίνει τις μέγιστες εγγυημένες ποσότητες. Επιπλέον, κάθε καθυστέρηση στην ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθεισών προμηδοτήσεων δεν μπορεί παρά να δημιουργεί ανισότητες μεταξύ των Ελλήνων μεταποιητών και των μεταποιητών των άλλων κρατών μελών, με κίνδυνο να δημιουργηθεί αναστάτωση στη λειτουργία της κοινής οργανώσεως των αγορών.

159. Τέλος, όσον αφορά το επικουρικό αίτημα που υπέβαλε η Ελληνική Δημοκρατία, η Επιτροπή φρονεί ότι η προσωρινή αναστολή εκτελέσεως που χορήγησαν τα ελληνικά δικαστήρια αφορά εσωτερικές σχέσεις μεταξύ της ελληνικής διοικήσεως και των ενδιαφερομένων και δεν επηρεάζει τις

υποχρεώσεις των κρατών μελών που απορρέουν από τους κοινοτικούς κανονισμούς.

160. *Επί της δευτέρας αιτιάσεως*, η Ελληνική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι, αμέσως μετά τη θέσπιση και τη δημοσίευση του κανονισμού 1197/92, τον Μάιο του 1992, ο Εθνικός Οργανισμός Καπνού (στο εξής: ΕΟΚ) εξέδωσε τις πρώτες οδηγίες εφαρμογής, ενώ η υπουργική απόφαση 278988/92 που νομοποιούσε τις κυρώσεις σε περίπτωση διαπιστώσεως παρανομών κατά τους ελέγχους των καλλιεργουμένων εκτάσεων εκδόθηκε στις 3 Σεπτεμβρίου 1992.

161. Η Ελληνική Δημοκρατία δεν δέχεται ούτε ότι αναγνώρισε ούτε ότι διέπραξε τις παρανομίες που καταγγέλλει η Επιτροπή, ιδίως στην περιοχή Ναυπλίου, και ισχυρίζεται ότι έχει προσκομίσει όλες τις σχετικές αποδείξεις. Προσθέτει ότι οι έλεγχοι που διενήργησαν οι αρμόδιες ελληνικές αρχές στις μεταποιητικές επιχειρήσεις αφορούσαν το 5 % των συμβάσεων ή των δηλώσεων καλλιέργειας ανά ποικιλία ή ομάδα ποικιλιών. Υποστηρίζει, αντιθέτως, ότι η Επιτροπή δεν προσκόμισε καμία απόδειξη προς στήριξη των ισχυρισμών της. Ισχυρίζεται ότι η πλειονότητα των ελέγχων διενεργήθηκαν εμπροθέσμως και ότι, έστω και αν υπήρξαν ορισμένες καθυστερήσεις — δηλαδή έλεγχοι διενεργηθέντες μετά τη συγκομιδή —, τούτο δεν προκάλεσε δημοσιονομική ζημία στην Κοινότητα, δεδομένου ότι εφαρμόστηκε εναλλακτικό σύστημα ελέγχου με αποδεδειγμένη αξιοπιστία.

162. Όσον αφορά ειδικότερα την περιοχή Ναυπλίου, η Ελληνική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι, έστω και αν τα πρακτικά έχουν ημερομηνίες από 10 έως 26 Σεπτεμβρίου 1992, οι έλεγχοι διενεργήθηκαν κανονικά πριν την ημερομηνία αυτή. Η Ελληνική Δημοκρατία διευκρινίζει ότι τα έγγραφα αυτά μεταχρονολογήθηκαν για να τηρηθεί η εκδοθείσα στις 3 Σεπτεμβρίου 1992 υπουργική απόφαση και να νομιμοποιηθούν τυχόν ευθύνες που θα προέκυπταν από τους ελέγχους. Επομένως, υποστηρίζει ότι οι διορθώσεις είναι παράνομες και ανατιολόγητες.

163. Η Επιτροπή εμμένει στη δεύτερη αιτίαση και ισχυρίζεται ότι η καθυστερημένη δημοσίευση, στις 3 Σεπτεμβρίου 1992, της υπουργικής αποφάσεως σχετικά με τους επιτοπίους ελέγχους των καλλιεργημένων εκτάσεων, ενώ ο κανονισμός 1197/92 ήταν σε ισχύ από τις 12 Μαΐου 1992, δημιούργησε σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά το αν πράγματι έγιναν οι έλεγχοι όταν ο καπνός ήταν ακόμη στους αγρούς, δεδομένου ότι η συγκομιδή αρχίζει τον Ιούλιο και τελειώνει τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβριο.

164. Οι αμφιβολίες αυτές ενισχύθηκαν από το ότι, κατά τους ελέγχους που διενεργήθηκαν στην Ελλάδα, ιδίως στην περιοχή Ναυπλίου, διαπιστώθηκαν βασικές ελλείψεις στο σύστημα ελέγχου. Έτσι, όσον αφορά τα καταρτισθέντα πρακτικά, διαπιστώθηκε ότι όλα είχαν συνταχθεί από το ίδιο πρόσωπο (ίδιος γραφικός χαρακτήρας, ίδια υπογραφή, ίδιο στυλό)· ότι οι ημερομηνίες που έφεραν τα πρακτικά αυτά ήσαν από 10 έως 26 Σεπτεμβρίου 1993. Οι υπεύθυνοι του τοπικού ΕΟΚ αναγνώρισαν ότι τα πρακτικά αυτά ήσαν «θεωρητικά», υποστηρίζοντας όμως ότι οι πραγματικοί έλεγχοι είχαν πραγματοποιηθεί νωρίτερα, χωρίς ωστόσο να μπορούν να το δικαιολογήσουν αυτό ούτε κατά την επί-

σκεψη των υπηρεσιών του ΕΓΤΠΕ ούτε στη συνέχεια. Περαιτέρω, δέχθηκαν επίσης ότι το ποσοστό των ελέγχων δεν ξεπερνούσε το 3 %.

165. Η Επιτροπή τονίζει ότι, μολονότι οι ελληνικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν στις άλλες περιοχές ήσαν κανονικοί, δεν μπόρεσαν να το δικαιολογήσουν αυτό, παρά το ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής το ζήτησαν επανειλημμένως. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή αποφάσισε ότι η διαβίβαση των συμπληρωματικών στοιχείων στο πλαίσιο της εκκαθαρίσεως των λογαριασμών για το οικονομικό έτος 1992 έπρεπε να γίνει το αργότερο μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου 1995. Η Ελληνική Δημοκρατία όμως μόνον ένα έτος μετά τη λήξη της προθεσμίας αυτής υπέβαλε διάφορα έγγραφα από τα οποία προέκυψε ότι οι έλεγχοι είχαν διενεργηθεί μεταξύ Οκτωβρίου και Νοεμβρίου 1992, ήτοι σε μια περίοδο κατά την οποία ο καπνός δεν βρισκόταν πλέον στους αγρούς. Από τα έγγραφα αυτά αποδείχθηκε επίσης ότι οι έλεγχοι κάλυπταν μόνον ποσοστό 4,88 %.

167. *Επί της τρίτης αιτιάσεως*, που αφορά τις διορθώσεις που διενεργήθηκαν λόγω των παράνομων δηλώσεων σχετικά με την καλλιέργεια καπνού ποικιλίας Βιρτζίνια σε μη επιλέξιμους δήμους και κοινότητες, η Ελληνική Δημοκρατία προβάλλει διάφορα επιχειρήματα. Υποστηρίζει καταρχάς ότι οι δήμοι και κοινότητες που φέρονται ότι δεν είναι επιλέξιμοι βρίσκονται σε περιοχές στις οποίες η καλλιέργεια καπνού είναι παραδοσιακή και ότι λόγω του ομοιογενούς χαρακτήρα των δήμων και κοινοτήτων αυτών πρέπει να θεωρηθούν επιλέξιμοι από την Κοινότητα.

168. Εν συνεχεία, η Ελληνική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι οι προμοδοτήσεις που χορηγήθηκαν για καλλιέργεια καπνού της ποικιλίας Βιρτζίνια και οι οποίες κρίθηκαν παράνομες βάσει του κανονισμού 727/90, χορηγήθηκαν στο πλαίσιο διαρθρωτικού προγράμματος και ότι οι γεωργοί που είχαν υποβληθεί σε σημαντικές επενδυτικές δαπάνες για την εγκατάσταση της απαραίτητης υποδομής για την καλλιέργεια της ποικιλίας αυτής, ιδίως των ξηραντηρίων, έπρεπε να αποζημιωθούν. Ως εκ τούτου, το να τους επιβληθεί διόρθωση για μια δραστηριότητα την οποία η Κοινότητα ενθαρρύνει θα ήταν όχι μόνον άδικο αλλά και παράδοξο.

169. Τέλος, η Ελληνική Δημοκρατία τονίζει ότι οι ποικιλίες Βιρτζίνια και Μπασμάς εξαιρούνται από την εφαρμογή του άρθρου 7α του κανονισμού 727/90.

166. Η Επιτροπή, λόγω της καθυστερημένης λήψεως των μέτρων ελέγχου του ευρισκομένου στους αγρούς καπνού, αλλά και για το σύνολο των προεκτεθέντων λόγων, συμπέρανε βασικά ότι δεν είχαν διενεργηθεί οι έλεγχοι που προβλέπονται στον κανονισμό 1197/92.

170. Η Επιτροπή εμμένει στην τρίτη αυτή αιτίαση. Υποστηρίζει ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να αποφασίζουν αυθαίρετα για την εφαρμογή ή όχι των προϋποθέσεων που

καθορίζονται από κοινοτικούς κανονισμούς και αφορούν τις προμηδοτήσεις και ότι ενάποκειται αποκλειστικά στο Συμβούλιο να αποφασίζει για τους επιλέξιμους δήμους και κοινότητες και για τις ποικιλίες καπνού που τυγχάνουν των τιμών παρεμβάσεων και των σχετικών προμηδοτήσεων.

171. Διευκρινίζει, επιπλέον, ότι, όσον αφορά τους κανονισμούς σχετικά με την κοινή οργάνωση των αγορών του καπνού και τα μέτρα που ελήφθησαν στο πλαίσιο διαρθρωτικών προγραμμάτων που επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς, η Ελληνική Δημοκρατία δεν μπορεί να προβάλλει την εφαρμογή των σχετικών με διαρθρωτικό πρόγραμμα κανόνων για να αποφύγει την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με την κοινή οργάνωση των αγορών του καπνού.

172. *Όσον αφορά την τέταρτη αιτίαση* σχετικά με τη μη αποδέσμευση των εγγυήσεων εντός των προθεσμιών που προβλέπουν οι κοινοτικοί κανονισμοί, η Ελληνική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών.

173. Η Ελληνική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι είναι σε θέση να αποδείξει με στοιχεία ότι στην πραγματικότητα οι εγγυήσεις αποδεσμεύθηκαν εμπροθέσμως.

174. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, όσον αφορά την εκκαθάριση των λογαριασμών για το 1992, ως λήξη της προθεσμίας για τη διαβίβαση των συμπληρωματικών πληροφοριών είχε καθοριστεί η 28η Φεβρουαρίου 1995. Διευκρινίζει όμως ότι μέχρι τις 12 Ιανουαρίου 1996, ημερομηνία συναντήσεως με το όργανο συμβιβασμού, τα στοιχεία αυτά δεν είχαν προσκομιστεί από την Ελληνική Δημοκρατία. Στον βαθμό που τα στοιχεία αυτά γνωστοποιήθηκαν για πρώτη φορά επ' ευκαιρία της υπό κρίση προσφυγής, η Επιτροπή φρονεί ότι δεν έχει τη δυνατότητα να επαληθεύσει, μέσα στις οριζόμενες προθεσμίες, την ακρίβεια των περιστατικών αυτών. Επομένως, καταλήγει στο ότι το αίτημα πρέπει να απορριφθεί.

4. Η εκτίμηση

175. Θεωρώ ότι οι λόγοι ακυρώσεως που διατυπώνει η Ελληνική Δημοκρατία όσον αφορά τις διορθώσεις που διηνήγησε το ΕΓΤΠΕ σχετικά με την υπέρβαση των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων καπνού πρέπει να απορριφθούν.

176. *Όσον αφορά τον πρώτο λόγο* σχετικά με την καθυστερημένη ανάκτηση των επιπλέον καταβληθεισών προμηδοτήσεων, υποστηρίζω ότι η ερμηνεία που προτείνει η Ελληνική Δημοκρατία, η οποία συνίσταται στο ότι η ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθεισών προμηδοτήσεων λόγω υπερβάσεως των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων πρέπει να πραγματοποιείται κατά τον χρόνο που ο τελικός μεταποιητής αποκτά το δικαίωμα επί της προμηδοτήσεως, δηλαδή όταν τα καπνά φεύγουν από τον έλεγχο, δεν μπορεί να γίνει δεκτή βασικά για τέσσερις λόγους.

177. *Πρώτον*, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι από πάγια νομολογία⁷⁹ προκύπτει ότι χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ μόνον οι παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες και ότι, εφόσον η Επιτροπή έχει σε σχέση με μία συναλλαγή αμφιβολίες οι οποίες, κατά την άποψή της, δικαιολογούνται από πραγματικά στοιχεία ή από περιστάσεις σχετικές με τους όρους υπό τους οποίους πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή αυτή, οφείλει να μην καταβάλει τα ποσά που αντιστοιχούν στη συναλλαγή αυτή, εκτός αν το οικείο κράτος μέλος προσκομίσει στοιχεία που επαρκούν προς άρση των εν λόγω αμφιβολιών⁸⁰.

178. Η διόρθωση που εφάρμοσε η Επιτροπή αιτιολογείται από το ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν έλεγξε, υπό τις προβλεπόμενες από τους κοινοτικούς κανονισμούς προϋποθέσεις, την ακρίβεια των δηλώσεων που υπέβαλαν οι καπνοπαραγωγοί. Η Ελληνική Δημοκρατία δεν αμφισβητεί τα πραγματικά περιστατικά. Ως εκ τούτου, θα έπρεπε να αρνηθεί τη χρηματοδότηση των μέτρων αυτών εφόσον μπορούσε να διαπιστώσει ότι ήταν αμφιβόλου χαρακτήρα και να μην ισχυρίζεται ότι είχε δικαίωμα να αναμένει να αποκτήσει ο τελικός μεταποιητής το δικαίωμά του επί της πριμοδοτήσεως για να προβεί στην ανάκτηση των παρανόμως καταβληθεισών πριμοδοτήσεων, στον βαθμό που ο μεταποιητής αυτός δεν μπορούσε πλέον να προβάλει δικαίωμα επί της πριμοδοτήσεως που προβλέπει η σχετική κοινοτική νομοθεσία. Πρέπει πράγματι να υπενθυμιστεί ότι ο τελικός μεταποιητής δεν αντλεί το δικαίωμά του επί της πριμοδοτήσεως παρὰ μόνον από το δικαίωμα του καπνοπαραγωγού. Τούτο απορρέει από το άρθρο 7α, παράγραφος 1, του κανονισμού

727/70, το οποίο προστέθηκε με τον κανονισμό 2267/88 και το οποίο ορίζει ρητώς ότι οι τιμές και οι πριμοδοτήσεις εφαρμόζονται μόνο στις ποικιλίες καπνού που προέρχονται από δήμους και κοινότητες όπου η ποικιλία αυτή έχει ήδη καλλιεργηθεί. Πρέπει να συναχθεί από αυτό ότι το δικαίωμα των δεύτερων επιχειρηματιών εξαρτάται πράγματι από το δικαίωμα των πρώτων.

179. *Δεύτερον*, τόσο ο σκοπός όσο και η γενική οικονομία των κανονισμών 727/70, 2046/90, 2267/91, 2178/92 και 2065/93 επιβεβαιώνουν την ερμηνεία αυτή.

180. Οι αιτιολογικές σκέψεις των κανονισμών 2046/90, 2267/91, 2178/92 και 2065/93 προβλέπουν ρητώς ότι, σε περίπτωση διαπιστώσεως υπερβάσεως των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων, η ανάκτηση των επιπλέον καταβληθεισών πριμοδοτήσεων πρέπει να πραγματοποιείται πάραυτα. Έτσι, στην πρώτη αιτιολογική σκέψη των κανονισμών αυτών αναφέρεται ότι, σε περίπτωση υπερβάσεως των ποσοτήτων που έχουν καθοριστεί για μια ποικιλία ή για μια ομάδα ποικιλιών, το καθεστώς που θέσπισε ο κανονισμός 727/70 προβλέπει ότι «οι σχετικές τιμές και πριμοδοτήσεις πρέπει να μειώνονται»· η δεύτερη αιτιολογική σκέψη των ίδιων αυτών κανονισμών διευκρινίζει ότι «ο κανονισμός 2824/88 προβλέπει ότι, για κάθε συγκομιδή (...) και για κάθε ποικιλία ή ομάδα ποικιλιών καπνού για τις οποίες έχει καθοριστεί μέγιστη εγγυημένη ποσότητα, η Επιτροπή, κυρίως βάσει των στοιχείων που ανακοινώνονται από τα κράτη μέλη, καθορίζει την πράγματι παραγόμενη ποσότητα· σε περίπτωση υπέρβασης, σε κάθε υπέρβαση κατά 1 % της μέγιστης εγγυημένης ποσότητας για ποικιλία ή ομάδα ποικιλιών αντιστοιχεί μείωση κατά 1 % των τιμών παρέμβασης και των σχετικών πριμοδοτήσεων (...)». Σύμφωνα με το

79 — Προπαρατεθείσες αποφάσεις Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, σκέψη 14, και Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 6 (παρατεθείσες στην υποσημείωση 7 των παρούσων προτάσεων).

80 — Προπαρατεθείσα απόφαση Ισπανία κατά Επιτροπής, σκέψη 39.

άρθρο 2 των κανονισμών αυτών, ως ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος τους καθορίζεται η τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή τους στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

181. Πρέπει συνεπώς να συναχθεί το συμπέρασμα ότι, από της ενάρξεως της ισχύος των κανονισμών 2046/90, 2267/91, 2178/92 και 2065/93, τα κράτη μέλη όφειλαν να απαιτούν την άμεση επιστροφή των πριμοδοτήσεων που καταβλήθηκαν πέραν των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων, ήτοι πριν από την έναρξη της επόμενης συγκομιδής.

182. Ομοίως, η γενική οικονομία των κανονισμών 727/70 και 2824/88 επιβεβαιώνει την ανάλυση αυτή.

183. Πρέπει συναφώς να υπενθυμιστεί ότι ο κανονισμός 727/70 θεσπίζει δύο είδη μέτρων αφενός, την υποχρέωση αγοράς του καπνού που παράγεται από τους παραγωγούς της Κοινότητας σύμφωνα με τις ποσότητες και τις τιμές παρεμβάσεως που καθορίζονται ετησίως και, αφετέρου, τη χορήγηση πριμοδοτήσεων στους μεταποιητές που αγοράζουν τον καπνό σε φύλλα απευθείας από τους παραγωγούς αυτούς. Περαιτέρω, ο κανονισμός 2824/88, που καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων στον τομέα του καπνού, διακρίνει δύο είδη ελέγχων: εκείνους που διενεργούνται στους καπνοπαραγωγούς που είναι δικαιούχοι των τιμών παρεμβάσεως και εκείνους που διενεργούνται στους μεταποιητές καπνού που είναι δικαιούχοι των πριμοδοτήσεων. Οι έλεγχοι που διενεργούνται στους καπνοπα-

ραγωγούς πρέπει κατ' ανάγκη, για να ανταποκρίνονται στον σκοπό της αποτελεσματικότητας τον οποίο επιδιώκουν, να πραγματοποιούνται πριν από τη συγκομιδή του καπνού και, προφανώς, πριν από τους ελέγχους που πραγματοποιούνται στους μεταποιητές καπνού και οι οποίοι αναγκαστικά έπονται.

184. Εν προκειμένω, στον βαθμό που η διόρθωση που εφάρμοσε η Επιτροπή αιτιολογήθηκε από την έλλειψη ελέγχου της ακρίβειας των δηλώσεων που υποβάλλουν οι καπνοπαραγωγοί, η Ελληνική Δημοκρατία όφειλε να ανακτήσει τις παρανόμως καταβληθείσες πριμοδοτήσεις χωρίς να αναμένει να εξέλθουν τα καπνά από τον έλεγχο, δηλαδή κατά τον χρόνο κατά τον οποίο ο τελικός μεταποιητής αποκτά το δικαίωμά του επί της πριμοδοτήσεως. Όπως απέδειξε ήδη, στην περίπτωση αυτή, ο εν λόγω επιχειρηματίας δεν μπορεί να προβάλλει ένα τέτοιο δικαίωμα.

185. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, αφενός, οσάκις μετά τους ελέγχους που διενεργούνται στους καπνοπαραγωγούς αποδεικνύεται ότι διαπράχθηκαν παρανομίες δεν μπορεί να στηριχθεί το δικαίωμα επί των σχετικών πριμοδοτήσεων και, αφετέρου, ήδη από την έναρξη ισχύος των κανονισμών 2046/90, 2267/91, 2178/92 και 2065/93 τα κράτη μέλη οφείλουν να απαιτούν την άμεση επιστροφή των πριμοδοτήσεων που καταβλήθηκαν πέραν των μέγιστων εγγυημένων ποσοτήτων, ήτοι πριν από την έναρξη της επόμενης συγκομιδής. Είναι αυτονόητο ότι, οσάκις διαπιστώνονται παρανομίες διαπραχθείσες από καπνοπαραγωγούς, δεν υφίστανται τα δικαιώματα επί των σχετικών τιμών και πριμοδοτήσεων. Επομένως, δεν έχουν εφαρμογή τα άρθρα 6 και 7 του κανονισμού 1726/70 που προβλέπουν τις

προϋποθέσεις χορηγίσεως της περιοδοτήσεως. Κάθε άλλη ερμηνεία θα είχε ως συνέπεια να επιτρέπεται η χρηματοδότηση μη εγγυημένων ποσοτήτων καπνού.

186. *Τρίτον*, το επιχείρημα της Ελληνικής Δημοκρατίας ότι η ανάλυση της Επιτροπής δεν ισχύει εφόσον δεν έχει καθοριστεί με κανονισμό ακριβής και σταθερή ημερομηνία για την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, έτσι ώστε όλα τα κράτη μέλη να ακολουθούν μία μέθοδο και να αναπτύσσεται ο ανταγωνισμός υπό ίσους όρους για όλους, δεν λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι η ερμηνεία που προτείνει παρουσιάζει τα ίδια ελαττώματα με την ερμηνεία την οποία αμφισβητεί. Επιπλέον, δεν λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι ο κύριος σκοπός της προπαρατεθείσας κοινοτικής ρυθμίσεως στον τομέα του καπνού συνίσταται στην επιδότηση της παραγωγής καπνού που είναι σύμφωνη προς τις μέγιστες παραχθείσες ποσότητες και όχι στην εξίσωση των συνθηκών ανταγωνισμού μεταξύ των διαφόρων παραγωγών.

187. *Τέταρτον*, το σύστημα που εφαρμόστηκε στην Ελλάδα δεν μπορεί να έχει κανένα αποτρεπτικό αποτέλεσμα και, συνεπώς, δεν έχει καμία πρακτική αποτελεσματικότητα, στον βαθμό που στους επιχειρηματίες που πραγματοποιούν συναλλαγές αμφιβόλου νομιμότητας επιβάλλονται κυρώσεις μόνο μετά τη διάπραξη των παρανομιών αυτών. Έτσι, η Ελληνική Δημοκρατία δεν αμφισβητεί ότι τα επίδικα ποσά ανα-

κήθηκαν εν προκειμένω τέσσερα περίπου έτη μετά τη διαπίστωση των παρανομιών.

188. Όσον αφορά το επικουρικό αίτημα της Ελληνικής Δημοκρατίας, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι οι εσωτερικές σχέσεις μεταξύ της ελληνικής διοικήσεως και των ενδιαφερομένων, ιδίως μετά από αποφάσεις εθνικών δικαστηρίων, δεν επηρεάζουν τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που απορρέουν από τους κοινοτικούς κανονισμούς⁸¹. Γι' αυτόν τον λόγο, το σχετικό αίτημα που διατύπωσε η προσφεύγουσα πρέπει επίσης να απορριφθεί.

189. Ως προς τον δεύτερο λόγο σχετικά με την έλλειψη ελέγχων στις εκτάσεις και την ποικιλία βιρτζίνια που καλλιεργείται σε μη επιλέξιμες κοινότητες, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, το κράτος μέλος κατά του οποίου η Επιτροπή δικαιολόγησε την απόφασή της περί διαπιστώσεως της ελλείψεως ή των ανεπαρκειών των ελέγχων που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο της εφαρμογής των κανόνων λειτουργίας του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, δεν μπορεί «να αποδυναμώσει τις διαπιστώσεις της Επιτροπής με απλούς ισχυρισμούς που δεν ενισχύονται με στοιχεία ικανά να αποδείξουν την ύπαρξη ενός αξιόπιστου και ευρύθμως λειτουργούντος συστήματος ελέγχου. Αν το κράτος μέλος δεν κατορθώσει να αποδείξει ότι οι διαπιστώσεις της Επιτροπής δεν ευσταθούν, οι διαπιστώσεις αυτές αποτελούν στοιχεία ικανά να γεννήσουν σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη θέσπιση ενός κατάλληλου και αποτελεσματικού συνόλου μέτρων εποπτείας και ελέγχου»⁸².

81 — Βλ., για παράδειγμα, κατ' αναλογία, την απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 1997, C-263/96, Επιτροπή κατά Βελγίου (Συλλογή 1997, σ. I-7453, σκέψη 27).

82 — Προπαρατεθείσα απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 7.

190. Είναι προφανές όμως και ουδόλως αμφισβητείται από την Ελληνική Δημοκρατία ότι τα μέτρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των ελέγχων που επιβάλλει ο κανονισμός 1197/92, που τέθηκε σε ισχύ στις 12 Μαΐου 1992, δεν ελήφθησαν παρά τον Σεπτέμβριο του 1992. Κατά συνέπεια, οι επιτόπιοι αιφνίδιοι έλεγχοι όσον αφορά τον καλλιεργημένο καπνό και τις δηλωθείσες εκτάσεις, που θεσπίστηκαν με το άρθρο του 2δ, παράγραφος 1, δεν μπόρεσαν να πραγματοποιηθούν αποτελεσματικά. Από τις εξηγήσεις και τα στοιχεία που προσκόμισε η Ελληνική Δημοκρατία δεν μπορούν να αναιρεθούν οι διαπιστώσεις που πραγματοποίησαν οι υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ.

191. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν μπόρεσε να προσκομίσει κάποιο συγκεκριμένο και σημαντικό στοιχείο από το οποίο να μπορεί να αποδειχθεί η ύπαρξη αξιόπιστου και επιχειρησιακού συστήματος ελέγχου.

192. Όσον αφορά τον τρίτο λόγο σχετικά με τις διορθώσεις που διενεργήθηκαν λόγω των παράνομων δηλώσεων που αφορούσαν την καλλιέργεια του καπνού ποικιλίας Βιοτζίνια σε μη επιλέξιμους δήμους και κοινότητες, ζητώ από το Δικαστήριο να κρίνει ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν μπορεί βασίμως να υποστηρίξει ότι η Επιτροπή έπρεπε να θεωρήσει επιλέξιμους τους δήμους και τις κοινότητες που βρίσκονται σε περιοχές στις οποίες καλλιεργούνται καπνά κατά παράδοση.

193. Πρέπει να υπενθυμιστεί πράγματι ότι, να μεν, σύμφωνα με το άρθρο 7α, παράγραφος 1, του κανονισμού 727/70, που προστέθηκε με τον κανονισμό 2267/88, οι τιμές και οι προιμοδοτήσεις εφαρμόζονται μόνο στις ποικιλίες καπνού που προέρχονται από *δήμους και κοινότητες* όπου η ποικιλία αυτή έχει ήδη καλλιεργηθεί τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια των πέντε προηγούμενων της εν λόγω συγκομιδής ετών, πλην όμως η παράγραφος 2 της διατάξεως αυτής διευκρινίζει ότι το Συμβούλιο μπορεί να καθορίσει, συγχρόνως με τις τιμές και τις προιμοδοτήσεις, τις ποικιλίες για τις οποίες δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 1.

194. Όπως όμως ορθώς τονίζει η Επιτροπή, τα κράτη μέλη δεν έχουν αρμοδιότητα να τροποποιούν μονομερώς τις προϋποθέσεις εφαρμογής των κοινοτικών κανονισμών που αφορούν τις προιμοδοτήσεις για την παραγωγή καπνού. Δεδομένου ότι το άρθρο 7α, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 727/70, που προστέθηκε με τον κανονισμό 2267/88, όρισε ρητώς ότι μόνον οι δήμοι και κοινότητες στις οποίες έχει καλλιεργηθεί μία ειδικώς ορισθείσα ποικιλία καπνού μπορούν να τύχουν των τιμών και των προιμοδοτήσεων των κανονισμών 2046/90, 2267/91, 2178/92 και 2065/93, δεν μπορεί η Ελληνική Δημοκρατία να επεκτείνει τα αποτελέσματα των προπαρατεθέντων κοινοτικών κανονισμών σε άλλους δήμους και κοινότητες.

195. Επιπλέον, δεν μπορεί να υποστηρίζεται ότι η έννοια «δήμοι και κοινότητες» κατά τις προπαρατεθείσες διατάξεις καλύπτει όλους

τους δήμους και τις κοινότητες που περιλαμβάνονται σε συγκεκριμένη ζώνη παραγωγής. Πράγματι, πρέπει να παρατηρηθεί ότι το Συμβούλιο διακρίνει μεταξύ των δύο αυτών εννοιών καθόσον, όταν επιθυμεί να εφαρμοστεί ένα μέτρο σε μια ζώνη παραγωγής και όχι σε ένα δήμο ή σε μια κοινότητα, το αναφέρει ρητώς⁸³.

δεν προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 7α του κανονισμού 727/70, που προστέθηκε με τον κανονισμό 2267/88, ότι οι ποικιλίες καπνού Βιρτζίνια και Μπασμάς εξαιρούνται από τις προϋποθέσεις εφαρμογής των τιμών και πριμοδοτήσεων παρεμβάσεως που προβλέπονται από τους κανονισμούς αυτούς.

196. Επιπλέον, όπως πολύ ορθώς υπενθύμισε η Επιτροπή, οι πριμοδοτήσεις που χορηγούνται στους μεταποιητές καπνού στο πλαίσιο της οριζομένης στον κανονισμό 727/70 κοινής οργανώσεως των αγορών στον τομέα του ακατέργαστου καπνού και οι πριμοδοτήσεις που χορηγούνται στους παραγωγούς καπνού στο πλαίσιο χρηματοδοτήσεων διαφορετικών προγραμμάτων με σκοπό την πειραματική καλλιέργεια καπνού επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς. Πράγματι, ο κανονισμός 727/70 δεν αποσκοπεί στη χρηματοδότηση των επενδύσεων των καπνοπαραγωγών που δέχονται να προβούν σε πειραματικές καλλιέργειες, αλλά, όπως έχω ήδη τονίσει, στη θέσπιση κοινών διατάξεων δυνάμενων να διασφαλίσουν στους παραγωγούς της Κοινότητας ισοδύναμες εγγυήσεις, για την απασχόλησή τους και το βιοτικό τους επίπεδο, με εκείνες που επιτυγχάνουν χάρη στις εθνικές οργανώσεις αγορών.

198. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν δικαιολόγησε εγκύρως τις παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 7α του κανονισμού 727/70.

199. Όσον αφορά τον τέταρτο και τελευταίο λόγο που προβάλλει η Ελληνική Δημοκρατία προς στήριξη του αιτήματος ακυρώσεως της διορθώσεως που διενήργησε η Επιτροπή λόγω της αποδεσμεύσεως των εγγυήσεων εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στους κοινοτικούς κανονισμούς, πρέπει να τονιστεί ότι το εν λόγω κράτος μέλος δεν αμφισβητεί την εκ μέρους της Επιτροπής ερμηνεία των κανόνων δικαίου, αλλά προβάλλει μόνον πρόδηλη πλάνη της Επιτροπής κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών που της υποβλήθηκαν.

197. Τέλος, αντίθετα προς τα υποστηριζόμενα από την Ελληνική Δημοκρατία,

200. Η Επιτροπή, χωρίς να αντικρούεται επί του σημείου αυτού από την Ελληνική Δημοκρατία, διευκρινίζει ότι έλαβε καθυστερημένα, επ' ευκαιρία της υπό κρίση προσφυγής, τις αποδείξεις που το κράτος μέλος ισχυρίζεται ότι διαθέτει και ότι, λόγω της καθυστερημένης αυτής προσκομίσεως, δεν

83 — Βλ., μεταξύ άλλων, το άρθρο 1 του προπαρατεθέντος κανονισμού 1738/91, το οποίο ορίζει τα εξής: «Για τη συγκομιδή 1991, οι ποικιλίες αντιφορές και οι αναγνωρισμένες ζώνες παραγωγής για κάθε μία από τις ποικιλίες του καπνού σε φύλλα της κοινοτικής παραγωγής, που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχεία β' και γ, του κανονισμού (ΕΟΚ) 727/70, καθορίζονται αντιστοίχως στα παραρτήματα Ι και ΙΙΙ του παρόντος κανονισμού».

είναι σε θέση να κρίνει αν είναι ή όχι λυσιτελείς.

Επιτροπή λόγω των εγγυήσεων που κατατέθηκαν και δεν αποδεσμεύθηκαν εμπροθέσμως.

201. Υπενθυμίζω ότι, κατά πάγια νομολογία, το κράτος μέλος κατά του οποίου η Επιτροπή δικαιολόγησε την απόφασή της περί διαπιστώσεως της ελλείψεως ή των ανεπαρκειών των ελέγχων που διενεργήθησαν στο πλαίσιο της εφαρμογής των κανόνων λειτουργίας του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, δεν μπορεί «να αποδυναμώσει τις διαπιστώσεις της Επιτροπής με απλούς ισχυρισμούς που δεν ενισχύονται με στοιχεία ικανά να αποδείξουν την ύπαρξη ενός αξιόπιστου και ευρύθμως λειτουργούντος συστήματος ελέγχου. Αν το κράτος μέλος δεν κατορθώσει να αποδείξει ότι οι διαπιστώσεις της Επιτροπής δεν ευσταθούν, οι διαπιστώσεις αυτές αποτελούν στοιχεία ικανά να γεννήσουν σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη θέσπιση ενός κατάλληλου και αποτελεσματικού συνόλου μέτρων εποπτείας και ελέγχου»⁸⁴.

III — Το ειδικό αίτημα που υποβλήθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως C-46/97

A — Η διόρθωση που διενεργήθηκε σχετικά με την ενίσχυση για την παραγωγή βάμβακος

1. Η σχετική με τον τομέα του βάμβακος κοινοτική νομοθεσία

202. Δεδομένου ότι το κράτος μέλος δεν έκρινε χρήσιμο να προσκομίσει τα στοιχεία αυτά σε χρονικό διάστημα εντός του οποίου η Επιτροπή να μπορεί να πραγματοποιήσει όλες τις αναγκαίες εξακριβώσεις — ιδίως ενδεχόμενες επιτόπου εξακριβώσεις ή ακροάσεις — και εφόσον αδυνατώ και εγώ να προβώ σε τέτοιες εξακριβώσεις, πρέπει κατά συνέπεια να θεωρηθεί ότι η η Ελληνική Δημοκρατία δεν προσκόμισε κανένα σημαντικό στοιχείο που να μπορεί να ανατρέψει την ανάλυση της Επιτροπής ή τις συνέπειες που η Επιτροπή άντλησε από την ανάλυση αυτή και να απορριφθεί ως αβάσιμος ο λόγος που αφορά τις διορθώσεις που διενήργησε η

203. Το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2169/81, της 27ης Ιουλίου 1981, περί καθορισμού των γενικών κανόνων του καθεστώτος ενισχύσεως του βάμβακος⁸⁵.

204. Το άρθρο 10 του κανονισμού αυτού ορίζει ότι τα κράτη μέλη παραγωγής θεσπί-

84 — Προπαρατεθείσα απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 7.

85 — ΕΕ L 211, σ. 2.

ζουν καθεστώς ελέγχου που επιτρέπει κυρίως:

- να εξακριβώνεται η ποσότητα του μη εκκοκκισμένου κοινοτικού βάμβακος που εισάγεται σε κάθε επιχείρηση εκκοκκίσεως,
- να εξακριβώνεται η ποσότητα του μη εκκοκκισμένου κοινοτικού βάμβακος που εκκοκκίστηκε,
- να ελέγχεται η τήρηση της ελάχιστης τιμής.

205. Κατά το άρθρο 12 του εν λόγω κανονισμού, οι διατάξεις του κανονισμού 729/70 περί χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής⁸⁶ εφαρμόζονται *mutatis mutandis* στον τομέα του κανονισμού 2169/81.

206. Δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1201/89 της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 1989, περί λεπτομερειών εφαρμογής του καθεστώτος ενίσχυσης για το βαμβάκι⁸⁷, κάθε παραγωγός υποβάλλει κάθε χρόνο δήλωση των σπαρμένων

εκτάσεων πριν από μια ημερομηνία που καθορίζεται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος και, εκτός περιπτώσεως ανωτέρας βίας, το αργότερο την 1η Ιουλίου.

207. Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 1201/89, αν οι δηλωθείσες εκτάσεις διαφέρουν από εκείνες που διαπιστώθηκαν κατά τον έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο α', τα κράτη μέλη προσαρμόζουν τις σχετικές δηλώσεις. Λαμβάνουν υπόψη τις προσαρμογές αυτές κατά τον καθορισμό του συνόλου των εκτάσεων που έχουν δηλωθεί.

208. Κατά το άρθρο 12, παράγραφος 1, του κανονισμού 1201/89, ο οργανισμός που ορίζεται για τον σκοπό αυτό από το κράτος μέλος παραγωγής εξακριβώνει ότι:

α) οι δηλώσεις που αφορούν τις σπαρμένες εκτάσεις είναι ακριβείς, με βάση επιτόπιο δειγματοληπτικό έλεγχο που αφορά τουλάχιστον το 5 % των δηλώσεων·

β) οι συμβάσεις που υποβάλλονται ανταποκρίνονται στους προβλεπόμενους στο άρθρο 10 όρους, κυρίως όσον αφορά την τήρηση της ελάχιστης τιμής·

⁸⁶ — Βλ. σημεία 6 έως 9 των παρουσών προτάσεων.

⁸⁷ — ΕΕ L 123, σ. 23.

γ) η ποσότητα βαμβακιού, για την οποία έχει ζητηθεί η ενίσχυση, αντιστοιχεί στην ποσότητα κοινοτικού μη εκκοκκισμένου βαμβακιού, το οποίο παράγεται στην έκταση που αναφέρεται στην ή στις συμβάσεις·

δ) η ποσότητα βαμβακιού για την οποία έχει ζητηθεί η ενίσχυση αντιστοιχεί στην ποσότητα κοινοτικού βαμβακιού που έχει πράγματι εκκοκκισθεί.

209. Το άρθρο 12, παράγραφος 2, του κανονισμού 1201/89 διευκρινίζει ότι ο αρμόδιος οργανισμός παρέχει το δικαίωμα ενίσχυσης μόνο στην ποσότητα βαμβακιού που θεωρείται ότι πληροί τους όρους.

210. Κατά το άρθρο 13 του κανονισμού 1201/89, η τήρηση λογιστικών βιβλίων που προβλέπεται στο άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού 2169/81 περιλαμβάνει αναγκαστικά, και ξεχωριστά για το μη εκκοκκισμένο βαμβάκι που συγκομίζεται εντός και εκτός Κοινότητας, την ένδειξη των ποσοτήτων του μη εκκοκκισμένου και του εκκοκκισμένου βαμβακιού, των σπόρων, του ελαίου και των λίντερς του βαμβακιού (κοντές ίνες βαμβακιού που δεν είναι δυνατόν να κλωστοποιηθούν) που βρίσκονται σε απόθεμα την πρώτη ημέρα κάθε μήνα.

2. Τα πραγματικά περιστατικά

211. Η συνοπτική έκθεση αριθ. 1 αναφέρει σημαντικές ελλείψεις που αφορούν τα βασικά στοιχεία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των ενισχύσεων στην παραγωγή βάμβακος οι οποίες, κατά συνέπεια, δικαιολογούν τις διορθώσεις κατ' αποκοπήν ποσοστού 10 % της δαπάνης που διενεργήθηκαν κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1992 καθώς και για ορισμένες δαπάνες του οικονομικού έτους 1993.

212. Η Επιτροπή αναφέρει ότι, δεδομένου ότι διαπίστωσε για την περίοδο 1991/1992 μια σημαντική και ανεξήγητη απόκλιση μεταξύ της εκ μέρους των ελληνικών αρχών εκτιμήσεως της παραγωγής και της παραγωγής για την οποία είχε ζητηθεί χορήγηση ενισχύσεως και δεδομένου ότι έλαβε υπόψη την προϊστορία του προϊόντος αυτού⁸⁸, οδηγήθηκε στο να υποβάλει στις 10 Ιουλίου 1992 στην Ελληνική Δημοκρατία αίτηση για τη διενέργεια έρευνας βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού 595/91, περί των ανωμαλιών και της ανακτήσεως των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στα πλαίσια της χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής ως και της οργανώσεως ενός συστήματος πληροφόρησης στον τομέα αυτό⁸⁹.

213. Το πρώτο στάδιο της έρευνας, που διενεργήθηκε από κοινού από την Επιτροπή,

⁸⁸ — Συνοπτική έκθεση των ετών 1989 και 1990.

⁸⁹ — Βλ. σημεία 15 έως 19 των παρόντων προτάσεων.

την αρμόδια ελληνική υπηρεσία και μια ανεξάρτητη εταιρία ελέγχου, από τις 26 Οκτωβρίου 1992 έως τις 4 Δεκεμβρίου 1992, κατέληξε στη διαπίστωση παρατυπιών και σημαντικών ελλείψεων στο σύστημα ελέγχου του Ελληνικού Οργανισμού Βάμβακος. Αποδείχθηκε ιδίως η ανυπαρξία πραγματικών οργάνων ελέγχου των εκτάσεων που δηλώνουν οι παραγωγοί.

214. Παρά τα επανειλημμένα αιτήματα του ΕΓΤΠΕ, το δεύτερο στάδιο της έρευνας, που έπρεπε να πραγματοποιηθεί από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο του 1993 και να αφορά ελέγχους στις επιχειρήσεις εκκοκκισμού, ουδέποτε πραγματοποιήθηκε από τις ελληνικές αρχές, όπως άλλωστε το αναγνώρισε το Υπουργείο Γεωργίας με έγγραφο της 14ης Ιουνίου 1994.

215. Μολονότι οι αρμόδιες ελληνικές αρχές προσέφυγαν στη δικαιοσύνη και επέβαλαν διοικητικές κυρώσεις, όσον αφορά την περίοδο 1991/1992, αφενός, και έλαβαν νέα μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας του εθνικού συστήματος ελέγχου και δημοσίευσαν νέες εθνικές οδηγίες που έπρεπε να ακολουθηθούν για τις περιόδους 1992/1993 και 1993/1994, αφετέρου, οι υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ επέσυραν την προσοχή τους στον ανεπαρκή χαρακτήρα των μέτρων αυτών. Ζήτησαν συγκεκριμένα από την Ελληνική Δημοκρατία να συμπληρώσει την έρευνα που εκκρεμούσε και, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 595/91, να τους κοινοποιήσει τα τελικά συμπεράσματα της έρευνας και την

ακριβή αξιολόγηση της δημοσιονομικής επίπτωσης των διαπιστωθεισών παρατυπιών.

216. Δεδομένου ότι τα αιτήματα αυτά ουδέποτε ικανοποιήθηκαν, η Επιτροπή κατέληξε ότι, όσον αφορά το οικονομικό έτος 1991, η Ελληνική Δημοκρατία δεν είχε εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που επιβάλλει το άρθρο 8 του κανονισμού 729/70, το οποίο προβλέπει, υπενθυμίζω⁹⁰, ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να προλάβουν και να διώξουν ανωμαλίες και να ανακτήσουν τα απολεσθέντα εξ αιτίας των διαπιστωθεισών ανωμαλιών ποσά. Κατά συνέπεια, προτάθηκε δημοσιονομική διόρθωση κατά 25 % των δαπανών του ΕΓΤΠΕ για το οικονομικό έτος 1991.

217. Από τις μετέπειτα έρευνες που διενήργησαν οι υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ διαπιστώθηκε ότι οι αρμόδιες ελληνικές αρχές εξακολουθούσαν να μην κοινοποιούν τα στοιχεία σχετικά με τη συνέχεια της έρευνας που ζητήθηκε το 1992, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 595/91, και να διατηρούν, για το οικονομικό έτος 1992, το ίδιο σύστημα ελέγχου και διαχείρισης των ποσών που καταβάλλονται ως ενίσχυση για την παραγωγή βάμβακος με εκείνο που ακολουθήθηκε το 1991, και ότι δεν κατέστησαν αποτελεσματικές και λειτουργικές τις νέες οδηγίες που εκδόθηκαν παρά μόνον από την περίοδο 1993/1994. Λόγω των ως άνω συνεχιζομένων ελλείψεων και παρατυπιών, οι υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ, παρ' όλον ότι αναγνώρισαν τις προόδους που έγιναν στην

90 — Ibidem, σημεία 9 και 10.

ποιότητα της υφιστάμενης συνεργασίας χάρη στις εργασίες της μικτής ομάδας εργασίας, πρότειναν διόρθωση ποσοστού 25 % της εκ μέρους της Ελλάδας δηλωθείσας δαπάνης για το οικονομικό έτος 1992 όσον αφορά το βαμβάκι.

218. Επιπλέον, η συνοπτική έκθεση αριθ. 1 διευκρίνισε ότι, όσον αφορά την πρόσθετη ενίσχυση που προβλέπεται για τους μικρούς παραγωγούς, τα αποτελέσματα των διαφόρων ερευνών που διενεργήθηκαν στον σχετικό τομέα κατέδειξαν την αναποτελεσματικότητα της διαχείρισής και των σχετικών ελέγχων και πρότεινε να εφαρμοστεί το ίδιο ποσοστό διορθώσεως στις δαπάνες αυτές που δήλωσε η Ελληνική Δημοκρατία. Ωστόσο, τονίστηκε ότι το ποσοστό αυτό θα μπορούσε να μειωθεί αν διαπιστώνονταν βελτιώσεις.

219. Το συμπλήρωμα της συνοπτικής εκθέσεως αριθ. 1, της 23ης Σεπτεμβρίου 1996, τόνισε ότι οι έρευνες που διενήργησε το ΕΓΤΠΕ το 1995 και το 1996 επιβεβαίωσαν τη βελτίωση της καταστάσεως: έτσι, διαπιστώθηκε η εκ μέρους των ελληνικών αρχών λήψη επαρκών μέτρων για την αποκατάσταση της καλής συνεργασίας με την Επιτροπή και για τη διασφάλιση, από την περίοδο 1995/1996, της συμμόρφωσης των ελέγχων επί των ενισχύσεων για την παραγωγή βάμβακος και για τους μικρούς παραγωγούς. Επομένως, οι υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ, όσον αφορά το οικονομικό έτος 1992, πρότειναν να μειωθεί η κατά 25 % διόρθωση, που είχε αρχικώς κοινοποιηθεί στην Ελληνική Δημοκρατία, σε κατ' αποκοπήν ποσοστό 10 % και να επιστραφεί στην Ελλάδα η διαφορά.

3. Η προσφυγή

220. Η Ελληνική Δημοκρατία ισχυρίζεται ότι η διόρθωση κατά 10 % που επέβαλε η απόφαση 96/701, αφενός, στηρίζεται σε εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και, αφετέρου, συνιστά κατάχρηση εξουσίας εκ μέρους της Επιτροπής ή υπέρβαση των ορίων της διακριτικής ευχέρειάς της.

221. Η Ελληνική Δημοκρατία, και μεν αναγνωρίζει ότι όσον αφορά ορισμένους επιχειρηματίες πράγματι διαπράχθηκαν και διαπιστώθηκαν παρατυπίες, πλην όμως υποστηρίζει ότι οι παρατυπίες αυτές ούτε ευνοήθηκαν ούτε οφείλονται στην έλλειψη ή στην αμέλεια των αρμοδίων εθνικών υπηρεσιών στο πλαίσιο του συστήματος ελέγχου και διαχείρισής. Υποστηρίζει ότι το σύστημα αυτό είναι ικανοποιητικό, καθόσον επέτρεψε τον εντοπισμό των υπευθύνων των απατών αυτών και την επιβολή χρηματικών κυρώσεων και ποινών εκ μέρους των αρμοδίων ελληνικών δικαστηρίων, πράγμα που επιτρέπει την ανάκτηση του συνόλου σχεδόν των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

222. Κατ' αυτήν, ουδεμία αμέλεια μπορεί να προσαφθεί στις αρμόδιες ελληνικές αρχές: συνεπώς, η διόρθωση κατ' αποκοπήν ποσοστού 10 % δεν είναι δικαιολογημένη.

223. Η Επιτροπή εμμένει στις αιτιάσεις της και θεωρεί ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο από το οποίο να προκύπτει ότι οι διαπιστώσεις στις οποίες

στηρίχθηκε κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών των οικονομικών ετών 1991 και 1992 ήσαν ανακριβείς. Παρατηρεί συναφώς ότι η έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα το 1992 και το 1993, δυνάμει του κανονισμού 595/91, όσον αφορά την απάτη στον τομέα του βάμβακος, συμπληρώθηκε από πέντε αποστολές ελέγχου του ΕΓΤΠΕ, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από τις 9 έως τις 13 Ιανουαρίου 1995, από τις 13 έως τις 16 Ιουνίου 1995, από τις 10 έως τις 14 Ιουλίου 1995, από τις 13 έως τις 17 Νοεμβρίου 1995 και από τις 22 έως τις 26 Ιανουαρίου 1996.

224. Σκοπός των αποστολών αυτών ήταν η εξέταση των εθνικών διαδικασιών διαχείρισης και ελέγχου της ενίσχυσης στον τομέα του βάμβακος στα πλαίσια της εκκαθάρισης των λογαριασμών για το οικονομικό έτος 1992 και τα επόμενα έτη.

225. Από τις αποστολές αυτές διαπιστώθηκαν πολλές παρατυπίες. Έτσι, οι υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ διαπίστωσαν ότι σε κανένα νομό⁹¹ δεν έχουν μηχανογραφηθεί τα συγκεντρωθέντα για τον προσδιορισμό των γαιών στοιχεία ώστε να δημιουργηθεί το ισοδύναμο ενός κτηματολογίου ούτε έχουν χρησιμοποιηθεί για να διασφαλιστεί ο έλεγχος της ακρίβειας των δηλώσεων καλλιέργειας και για να προσδιοριστούν οι εκτάσεις που έχουν δηλωθεί από περισσότερους του ενός παραγωγούς.

226. Επιπλέον, οι υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ επισήμαναν ότι η οριοθέτηση των αγροτεμαχίων και των καλλιεργημένων γαιών δεν έχει πραγματοποιηθεί αντικειμενικά.

227. Ομοίως, ανέφεραν ότι δεν είχαν τηρηθεί οι διατάξεις του άρθρου 13 του κανονισμού 1201/89, καθόσον οι εκκοκκιστικές επιχειρήσεις δεν ήταν σε θέση να συγκρίνουν τις εισελθούσες ποσότητες βάμβακος με την αντίστοιχη παραγωγή εκκοκκισμένου βάμβακος, λόγω του ότι η αποθεματοποίηση ακατέργαστου προϊόντος γινόταν σύμφωνα με την ποιότητα και το είδος συγκομιδής και όχι με χρονολογική σειρά εισόδου, και ότι η διαδικασία που εφαρμοζόταν από τις ελληνικές αρχές για τον καθορισμό του βάρους μιας παρτίδας εκκοκκισμένου βάμβακος δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις του παραρτήματος Β του κανονισμού 1201/89.

228. Τέλος, διαπιστώθηκε ότι τα πρακτικά των αιφνιδίων ελέγχων που έπρεπε να πραγματοποιηθούν δεν ήσαν ούτε αξιοποιήσιμα ούτε ικανοποιητικά. Από την ανάγνωση των πολύ συνοπτικών αυτών εγγράφων δεν μπορούσε να κατανοηθεί η έκταση και η σημασία των ελέγχων αυτών, πράγμα το οποίο αποδεικνύει τον τυπικό χαρακτήρα των εγγράφων αυτών. Κατά τους επιτοπίους ελέγχους, διαπιστώθηκε η έλλειψη ελέγχου «αληθοφάνειας» όσον αφορά την κατανάλωση ενέργειας, το εργατικό δυναμικό και την ικανότητα εκκοκκίσεως της επιχείρησης. Η κατάσταση αυτή οφειλόταν στην έλλειψη μηχανογραφικού εξοπλισμού που να επιτρέπει την παρακολούθηση των διαφόρων αιτήσεων προκαταβολής, των αιτήσεων υπολογισμού της ενίσχυσης και των ιδίων των αιτήσεων ενίσχυσης, σε σχέση με τις αιτήσεις θέσης υπό έλεγχο. Κατά συνέπεια, ήταν αδύνατο να εφαρμοστεί ορθά και να ελεγχθεί η εφαρμογή του ποσοστού ενίσχυσης στις διάφορες μεταποιημένες ποσότητες.

229. Η Επιτροπή τονίζει ότι οι διαπιστώσεις αυτές αντιστοιχούν στα κριτήρια που

91 — Η υποσημείωση αυτή δεν ενδιαφέρει την ελληνική μετάφραση.

καθορίζονται στο έγγραφο VI/216/93⁹², στα οποία κάνουν αναφορά οι ελληνικές αρχές. Οι παραλείψεις τους αφορούν ελέγχους που είναι ουσιώδεις για την εξασφάλιση της κανονικότητας της δαπάνης του ΕΓΤΠΕ και δεν περιορίζονται μόνο στην περίπτωση των απατών που διαπράχθηκαν από ορισμένους συναλλασσόμενους.

230. Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι η Ελληνική Δημοκρατία έλαβε μέτρα κατά των ατόμων που διέπραξαν παρανομίες. Ωστόσο, τονίζει ότι τα ατομικά μέτρα αυτά δεν μπορούν να θεραπεύσουν τις ελλείψεις και τις ανεπάρκειες του συστήματος ελέγχου που διαπιστώθηκαν προηγουμένως.

231. Ομοίως, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι ελληνικές αρχές κατέβαλαν πραγματικές προσπάθειες βελτίωσης του συστήματος ελέγχου, πράγμα το οποίο αποτέλεσε και τον λόγο της μείωσης της αρνητικής επιφύλαξης του 25 σε 10 %. Παρ' όλ' αυτά, για το οικονομικό έτος 1992, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι είναι αδύνατο να μη ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η εν λόγω δαπάνη πραγματοποιήθηκε εν πλήρει σχεδόν απουσία αποτελεσματικών ελέγχων.

4. Η εκτίμηση

232. Το Δικαστήριο έχει κρίνει, κατά πάγια νομολογία, ότι το κράτος μέλος κατά του οποίου η Επιτροπή δικαιολόγησε την απόφασή της περί διαπιστώσεως της ελλείψεως ή των ανεπαρκειών των ελέγχων που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο της εφαρμογής των κανόνων λειτουργίας του ΕΓΤΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων, δεν μπορεί «να αποδυναμώσει τις διαπιστώσεις της Επιτροπής με απλούς ισχυρισμούς που δεν ενισχύονται με στοιχεία ικανά να αποδείξουν την ύπαρξη ενός αξιόπιστου και ευρύθμως λειτουργούντος συστήματος ελέγχου. Αν το κράτος μέλος δεν κατορθώσει να αποδείξει ότι οι διαπιστώσεις της Επιτροπής δεν ευσταθούν, οι διαπιστώσεις αυτές αποτελούν στοιχεία ικανά να γεννήσουν σοβαρές αμφιβολίες όσον αφορά τη θέσπιση ενός κατάλληλου και αποτελεσματικού συνόλου μέτρων εποπτείας και ελέγχου»⁹³.

233. Προκύπτει, αφενός, ότι η λεπτομερής περιγραφή των περιστατικών από την Επιτροπή⁹⁴ καταδεικνύει σοβαρές ελλείψεις και αμέλειες οι οποίες αφορούν βασικά στοιχεία του συστήματος ελέγχου και της πραγματοποίησης των αποσκοπούντων στη διασφάλιση της κανονικότητας της δαπάνης ελέγχων, και βάσει των οποίων ευλόγως η Επιτροπή κατέληξε ότι υφίστατο υψηλός κίνδυνος γενικευμένων απωλειών για το ΕΓΤΠΕ, και, αφετέρου, ότι οι παρατυπίες που αναγνωρίστηκαν από την Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του οικονομικού έτους 1992 αποτελούν την άμεση συνέπεια του ότι το κράτος αυτό δεν θέσπισε σύστημα

92 — Βλ. σημεία 20 και 21 των παρούσων προτάσεων.

93 — Προπαρατεθείσα απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 7.

94 — Βλ. σημεία 223 έως 229 των παρούσων προτάσεων.

ελέγχου και διαχείρισης που να είναι αποτελεσματικό, αξιόπιστο και αντικειμενικό. Εξάλλου, η Ελληνική Δημοκρατία φαίνεται να το αναγνωρίζει αυτό εμμέσως, στον βαθμό που δέχθηκε να λάβει νέα μέτρα ελέγχου και να διασφαλίσει την τήρησή τους, ιδίως εκδίδοντας νέες οδηγίες που εφαρμόστηκαν από την περίοδο 1995/1996.

234. Επιπλέον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η Ελληνική Δημοκρατία απλώς διαψεύδει τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζει η Επιτροπή, χωρίς ωστόσο να παρέχει την παραμικρή δικαιολογία που να μπορεί να ανατρέψει την ανάλυση της Επιτροπής ή τις συνέπειες που αυτή αντλεί σχετικώς.

235. Το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως στηριζομένης στο άρθρο 173 της Συνθήκης, το Δικαστήριο έχει αποκλειστικά ως αποστολή να εξετάζει αν οι λόγοι ακυρώσεως που προβάλλονται προς στήριξη της προσφυγής είναι βάσιμοι. Δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο ούτε να επαυξάνει ούτε να μειώνει τις διορθώσεις που αποδεικνύονται ενδεχομένως ακατάλληλες με γνώμονα, ιδίως, τα κριτήρια που διαλαμβάνονται στο έγγραφο VI/216/93⁹⁵.

236. Ως εκ τούτου θεωρώ ότι ο λόγος που αποσκοπεί στη μείωση της διενεργηθείσας από την Επιτροπή διορθώσεως της δαπάνης πρέπει επίσης να απορριφθεί.

237. Κατά συνέπεια, ζητώ από το Δικαστήριο να θεωρήσει ότι οι λόγοι που αφορούν τις δαπάνες σχετικά με την ενίσχυση για την παραγωγή βάμβακος για το οικονομικό έτος 1992 πρέπει να απορριφθούν.

IV — Τα ειδικά αιτήματα που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της υποθέσεως C-243/97

A — Η διόρθωση που διενεργήθηκε σχετικά με την υπέρβαση των προθεσμιών πληρωμής των δικαιούχων των ενισχύσεων για την παραγωγή ελαιολάδου

1. Τα σχετικά κοινοτικά νομοθετήματα

238. Το άρθρο 12β, παράγραφος 1, του κανονισμού 3061/84, που καθορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 928/91⁹⁶, ορίζει ότι, μετά από καθορισμό του μέσου όρου των αποδόσεων των τεσσάρων τελευταίων περιόδων εμπορίας, το κράτος μέλος καταβάλλει την ενίσχυση στην παραγωγή στους ελαιοκαλλιεργητές των οποίων ο μέσος όρος παραγωγής είναι κατώτερος από την ποσότητα που αναφέρεται στο άρθρο 5,

⁹⁵ — Βλ., κατ' αναλογία, την προπαρατεθείσα απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 8.

⁹⁶ — Βλ. σημεία 38 έως 40 των παρουσών προτάσεων.

παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 136/66, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1915/87 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουλίου 1987⁹⁷, και τον κανονισμό 2210/88⁹⁸, εντός των ενενήντα ημερών μετά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης, η οποία συνοδεύεται από την απόδειξη μεταποίησης των ελαιών σε εγκεκριμένο ελαιόστριβείο.

από το οποίο προκύπτει ότι επιτρέπεται στην Ελλάδα και στην Πορτογαλία να καταβάλουν ενίσχυση για την περίοδο 1992/1993, το αργότερο μέχρι τις 15 Οκτωβρίου 1993.

2. Τα πραγματικά περιστατικά

239. Σύμφωνα με το άρθρο 12β, παράγραφος 2, του κανονισμού 3061/84, όπως τροποποιήθηκε με τους κανονισμούς 98/89⁹⁹ και 928/91¹⁰⁰, το κράτος μέλος καταβάλλει το υπόλοιπο της ενίσχυσης στους παραγωγούς των οποίων η μέση παραγωγή είναι τουλάχιστον ίση με την ποσότητα που αναφέρεται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, του κανονισμού 136/66, όπως τροποποιήθηκε με τους προπαρατεθέντες κανονισμούς 1915/87 και 2210/88, σε ενενήντα ημέρες μετά τον καθορισμό από την Επιτροπή της πραγματικής παραγωγής για την εν λόγω περίοδο, καθώς και του ανά μονάδα ποσού της ενίσχυσης για την παραγωγή που προβλέπεται στο άρθρο 17α, παράγραφος 3, του κανονισμού 2261/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 3500/90¹⁰¹.

240. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2796/93 της Επιτροπής, της 12ης Οκτωβρίου 1993, περί τροποποίησης του κανονισμού 3061/84¹⁰², προσέθεσε στη διάταξη αυτή ένα νέο εδάφιο

241. Στη συνοπτική έκθεση αριθ. 2 αναφέρεται ότι οι υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ έθεσαν σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα αυτόματου ελέγχου για την τήρηση των ανωτάτων ορίων και των προθεσμιών πληρωμής που επιβάλλονται από την κοινοτική νομοθεσία. Όσον αφορά την πληρωμή ενισχύσεως στους δικαιούχους μετά την πάροδο των προθεσμιών, προβλέπεται η αυτόματη απόρριψη της δαπάνης σύμφωνα με σύστημα προοδευτικών κυρώσεων που λαμβάνει υπόψη τους μήνες καθυστέρησης.

242. Οι διατάξεις αυτές, αφού συζητήθηκαν και εγκρίθηκαν κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής του ΕΓΤΠΕ στις 26 και 27 Ιανουαρίου 1993, επιβεβαιώθηκαν με το έγγραφο VI/488/92.

243. Όλα τα κράτη μέλη ενημερώθηκαν επίσημα για τις υπερβάσεις των προθεσμιών πληρωμής που τα αφορούσαν.

244. Μετά την ανταλλαγή πληροφοριών, αποφασίστηκε ότι η σχετική διόρθωση που

97 — ΕΕ L 183, σ. 7.

98 — Βλ. σημεία 28 έως 30 των παρούσων προτάσεων. Η διάταξη αυτή ορίζει ότι «Η ενίσχυση χορηγείται στους ελαιοκαλλιεργητές, μέλη αναγνωρισμένης οργανώσεως παραγωγών (...) των οποίων η μέση παραγωγή για κάθε περίοδο εμπορίας είναι τουλάχιστον 300 χιλιόγραμμα ελαιολάδου, σε συνάρτηση με την ποσότητα ελαιολάδου που πράγματι παράγουν (...)».

99 — Βλ. σημείο 49 των παρούσων προτάσεων.

100 — Βλ. σημεία 39 και 40 των παρούσων προτάσεων.

101 — Ibidem, σημείο 40.

102 — ΕΕ L 255, σ. 1.

θα ίσχυε για την Ελληνική Δημοκρατία θα ανερχόταν στο ποσό των 1 322 433 341 δρχ.

μπορεί βασίμως να επικαλείται την έννοια αυτή για να δικαιολογήσει τις παραλείψεις της διοίκησής της, τοσούτω μάλλον που οι προθεσμίες αυτές συνιστούν ήδη παράταση των προθεσμιών που ορίζονται στον κανονισμό 3061/84, παράταση η οποία δόθηκε λαμβανομένων υπόψη των δυσχερειών της Ελλάδας.

3. Η προσφυγή

245. Η Ελληνική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι η διόρθωση αυτή είναι αδικαιολόγητη και επικαλείται λόγους ανωτέρας βίας. Κατ' αυτήν, οι αρμόδιες υπηρεσίες έπραξαν ό,τι τους ήταν δυνατό για να πληρώσουν τους δικαιούχους εντός των προθεσμιών, ο όγκος όμως των ελεγχόμενων περιπτώσεων και ο επιδιωκόμενος σκοπός, που συνίστατο στην εξακρίβωση της κανονικότητας των πληρωμών, δεν επέτρεψαν την ακριβή τήρηση των προθεσμιών αυτών.

4. Η εκτίμηση

248. Κατά πάγια νομολογία¹⁰³, ως ανωτέρω βία πρέπει να νοούνται περιστάσεις που είναι ξένες προς εκείνον που την επικαλείται, ασυνήθεις και απρόβλεπτες, οι συνέπειες των οποίων δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν όση επιμέλεια και αν είχε καταβληθεί.

246. Η Επιτροπή τονίζει ότι η ανωτέρα βία συνιστά εξαίρεση από τον γενικό κανόνα της αυστηρής τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας και πρέπει, ως εκ τούτου, να τυγχάνει στενής ερμηνείας και εφαρμογής. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η έννοια της ανωτέρας βίας προϋποθέτει είτε απόλυτη αδυναμία είτε ασυνήθες περιστατικό ανεξάρτητο από τη βούληση του επιχειρηματία, του οποίου οι συνέπειες δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν παρά μόνο με υπέρμετρες θυσίες, μολονότι έχει επιδειχθεί κάθε δυνατή επιμέλεια.

249. Εν προκειμένω, η Ελληνική Δημοκρατία προβάλλει φόρτο εργασίας οφειλόμενο στη συρροή αιτήσεων προς εξέταση εντός της σύντομης προθεσμίας που επέβαλε ο κανονισμός 2796/93.

250. Οι περιστάσεις αυτές, όπως ορθώς τονίζει η Επιτροπή, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ούτε ξένες προς εκείνον που τις

247. Η Επιτροπή παρατηρεί όμως ότι, εν προκειμένω, η Ελληνική Δημοκρατία δεν

103 — Βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-263/97, First City Trading κ.λπ. (Συλλογή 1998, σ. I-5537, σκέψη 38), και της 10ης Ιουνίου 1999, C-376/97, Wettwer (Συλλογή 1999, σ. I-3449, σκέψη 30).

επικαλείται ούτε απρόβλεπτες και δεν συνιστούν κατά συνέπεια περίπτωση ανωτέρας βίας.

Β — Η διόρθωση που διενεργήθηκε σχετικά με την εξαγωγή ελαιολάδου από την Ελλάδα προς τρίτες χώρες

251. Ο επείγων χειρισμός, σύμφωνα με τις σύντομες προθεσμίες που καθόρισε ο κανονισμός 2796/93, των πολυάριθμων αιτήσεων που υποβλήθηκαν στην ελληνική διοίκηση αποτελεί πράγματι τη συνέπεια της εκ μέρους της μη τηρήσεως των πρώτων προθεσμιών που καθόρισε ο κανονισμός 3061/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 98/89.

252. Όπως επισημαίνει η Επιτροπή με την απάντησή της στη γραπτή ερώτηση του Δικαστηρίου, ο κανονισμός 2796/93 θέλησε να παρατείνει αναδρομικά τις προθεσμίες οι οποίες δεν είχαν τηρηθεί από ορισμένα κράτη, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, λόγω της διάρκειας των ελέγχων που έπρεπε να διενεργηθούν σε ορισμένες απομακρυσμένες περιοχές, παραμένοντας όμως στα πλαίσια της περιόδου εμπορίας η οποία έληγε στις 15 Οκτωβρίου 1993. Δεν είχε συνεπώς ως στόχο να επιβάλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να πραγματοποιήσουν όλες τις πληρωμές σε μία ημέρα από την ημερομηνία ενάρξεως της ισχύος του εν λόγω κανονισμού, αλλά να αναγνωρίσει τις πληρωμές που έγιναν καθ' υπέρβαση των προθεσμιών αυτών, θέτοντας συγχρόνως ως όριο το τέλος της περιόδου εμπορίας 1992/1993.

253. Κατά συνέπεια, ζητώ από το Δικαστήριο να απορρίψει τον λόγο που προέβαλε η Ελληνική Δημοκρατία ως αβάσιμο.

1. Τα σχετικά κοινοτικά νομοθετήματα

254. Το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70, περί χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής¹⁰⁴, προβλέπει, υπενθυμίζω, ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν, σύμφωνα με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις, τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσουν την πραγματοποίηση και την κανονικότητα των χρηματοδοτούμενων από το ΕΓΤΠΕ πράξεων, να προλάβουν και να διώξουν ανωμαλίες και να ανακτήσουν τα απολεσθέντα εξ αιτίας ανωμαλιών ή αμελειών ποσά.

255. Ομοίως, όπως είδαμε ανωτέρω, στο άρθρο του 8, παράγραφος 2, διευκρινίζει ότι, σε περίπτωση μη πλήρους ανακτήσεως, οι οικονομικές συνέπειες των ανωμαλιών ή αμελειών αναλαμβάνονται από την Κοινότητα, εκτός εκείνων που προκύπτουν από ανωμαλίες ή αμέλειες καταλογιστές στα διοικητικά όργανα ή οργανισμούς των κρατών μελών. Τα ανακτηθέντα ποσά καταβάλλονται στις υπηρεσίες ή οργανισμούς που ενεργούν πληρωμές, οι οποίοι τα εγγράφουν ως απομείωση των χρηματοδοτούμενων από το ΕΓΤΠΕ δαπανών.

256. Επιπλέον, το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 729/70 ορίζει, όπως γνωρί-

¹⁰⁴ — Βλ. σημεία 6 έως 12 των παρούσων προτάσεων.

ζουμε, ότι τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής κάθε πληροφορία αναγκαία για την καλή λειτουργία του ΕΓΤΠΕ και λαμβάνουν κάθε μέτρο που δύναται να διευκολύνει τους ελέγχους τους οποίους η Επιτροπή θεωρεί χρήσιμο να ενεργήσει στο πλαίσιο της διαχειρίσεως της κοινοτικής χρηματοδοτήσεως, συμπεριλαμβανομένων των επιτοπίων ελέγχων. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που υιοθετήσαν για την εφαρμογή των κοινοτικών πράξεων, οι οποίες έχουν σχέση με την κοινή γεωργική πολιτική, εφόσον οι πράξεις αυτές έχουν οικονομική επίπτωση για το ΕΓΤΠΕ.

Εμπορευματοκιβώτια, τα οποία δίδην περιείχαν ελαιόλαδο, περιείχαν στην πραγματικότητα άλλα προϊόντα που δεν μπορούσαν να τύχουν επιστροφών κατά την εξαγωγή.

259. Το αποτέλεσμα της ευρείας έρευνας που διεξήχθη κατά τη διάρκεια των ετών 1993 και 1994 στην Κύπρο, στον Λίβανο και στην Ελλάδα από την Επιτροπή, με την οποία συνεργάστηκαν σε ορισμένες περιπτώσεις οι αρμόδιες ελληνικές αρχές, επιβεβαίωσε τις καταγγελλόμενες απάτες.

257. Τέλος, υπενθυμίζω επίσης ότι, σύμφωνα με το άρθρο του 9, παράγραφος 2, οι εντεταλμένοι από την Επιτροπή υπάλληλοι για τους επιτοπίους ελέγχους έχουν δικαίωμα ελέγχου των βιβλίων και κάθε άλλου εγγράφου που έχει σχέση με τις δαπάνες τις χρηματοδοτούμενες από το ΕΓΤΠΕ. Κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής και συμφωνούντος του κράτους μέλους, διενεργούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών έλεγχοι ή έρευνες σχετικά με τις πράξεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Οι υπάλληλοι της Επιτροπής δύνανται να μετέχουν σ' αυτούς.

260. Από έρευνες που διεξήχθησαν στην Κύπρο και στον Λίβανο διαπιστώθηκε ότι για έναν πολύ μικρό αριθμό εμπορευματοκιβωτίων που φαινόταν ότι εξήχθησαν προς την Αυστραλία ή τις ΗΠΑ είχαν στην πραγματικότητα υποβληθεί ψευδείς δηλώσεις αποστολής από τον Πειραιά προς τον λιμένα της χώρας προορισμού. Συγκεκριμένα, αποδείχθηκε ότι η πλειονότητα των εμπορευματοκιβωτίων είχαν απλώς διέλθει από τον λιμένα της Λεμεσού για να αποσταλούν στη Βυρητό και όχι στην Αυστραλία ή στις ΗΠΑ. Χάρη στη βοήθεια των αυστραλιανών τελωνειακών αρχών αποδείχθηκε ότι μόνον ένα πολύ μικρό ποσοστό των εμπορευματοκιβωτίων που είχαν δηλωθεί ότι εξάγονταν στην Αυστραλία έφθασαν εκεί και ότι τα περισσότερα από αυτά που πράγματι έφθασαν δηλώθηκαν ως περιέχοντα εμπορεύματα άλλα εκτός του ελαιολάδου.

2. Τα πραγματικά περιστατικά

258. Η συνοπτική έκθεση αριθ. 2 αναφέρει ότι, βάσει κοινοποιηθέντων στην Επιτροπή «μη επίσημων» εγγράφων, το ΕΓΤΠΕ έλαβε γνώση απατηλών εξαγωγών ελαιολάδου από την Ελλάδα κατά την περίοδο 1990-1993.

261. Από τις έρευνες που διενεργήθηκαν στον Λίβανο διαπιστώθηκε ότι η εισαγωγή ελαιολάδου στον Λίβανο, οποιασδήποτε προέλευσης, απαγορευόταν, εκτός αν συνο-

δευόταν από πιστοποιητικό εισαγωγής εκδοθέν από τις αρμόδιες λιβανικές αρχές· ότι, κατά τα έτη 1990, 1991 και 1992 δεν είχε πραγματοποιηθεί καμία εισαγωγή ελαιολάδου που να δηλώθηκε ως ελληνικής προέλευσης· ότι τα φορτία που δηλώθηκαν κατά την εξαγωγή από την Ελλάδα ως εξαγωγές ελαιολάδου και μεταφορώθηκαν μέσω Κύπρου δηλώθηκαν κατά την άφιξη τους στον Λίβανο ως φορτία σογιέλαιου.

262. Οι λιβανικές αρχές επισήμαναν τέλος ότι είχε σημειωθεί σημαντική αύξηση των εισαγωγών σογιέλαιου από την Αίγυπτο κατά το 1992. Από την ανάλυση των στατιστικών στοιχείων προέκυψε ότι από τα μέσα του ίδιου αυτού έτους η Ελλάδα είχε δηλώσει ότι είχε εξαγάγει σημαντικές ποσότητες ελαιολάδου προς την Αίγυπτο, ενώ οι αφορώσες το προϊόν αυτό συναλλαγές ήταν προηγουμένως σχεδόν ανύπαρκτες. Από τον έλεγχο των κινήσεων των εμπορευματοκιβωτίων διαπιστώθηκε ότι πολλά από αυτά είχαν πράγματι εκφορτωθεί στον λιμένα της Λεμεσού, ενώ είχαν δηλωθεί ότι θα μεταφέρονταν απευθείας στην Αίγυπτο.

263. Από την έρευνα που διεξήχθη στην Κύπρο τον Σεπτέμβριο του 1994, από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, η οποία αποσκοπούσε στη διαπίστωση του περιεχομένου των ύποπτων εμπορευματοκιβωτίων, της διαδικασίας μεταφοράς τους και του προορισμού τους, προέκυψε ότι δύο ελληνικές εταιρίες είχαν υποβάλει ψευδείς δηλώσεις στην Ελλάδα κατά την εξαγωγή δήθεν ελαιολάδου προς τρίτες χώρες το 1992 και το 1993. Από την ad hoc εξέταση των κυπριακών τελωνειακών εγγράφων διαπιστώθηκε ότι το εξαχθέν προϊόν ήταν στην πραγματι-

κότητα σογιέλαιο. Από την έρευνα αποκαλύφθηκε επίσης ότι μια ελληνική εταιρία είχε υποβάλει ψευδείς δηλώσεις στην Ελλάδα κατά την εξαγωγή δήθεν ελαιολάδου προς τρίτες χώρες, κατά την περίοδο 1990-1993.

264. Μπροστά σε μια τόσο μεγάλη απάτη, λόγω των ισχυόντων κοινοτικών κανόνων που επιβάλλουν στα κράτη μέλη να υποβάλλουν όλες τις εξαγωγές ελαιολάδου προς τρίτες χώρες σε φυσικό έλεγχο, οι υπηρεσίες που διεξήγαγαν την έρευνα διερωτήθηκαν σχετικά με το μερίδιο της ευθύνης της Ελληνικής Δημοκρατίας για την απάτη αυτή.

265. Από την αποστολή που πραγματοποιήθηκε στο τελωνείο Πειραιά και στο Χημείο του Κράτους, τον Νοέμβριο του 1994, αποδείχθηκε ότι η απάτη αυτή είχε ευνοηθεί από την έλλειψη πραγματικών και αποτελεσματικών ελέγχων στην Ελλάδα. Προέκυψε έτσι ότι δεν είχε πραγματοποιηθεί κανένας προσήκων τελωνειακός έλεγχος, ότι το Χημείο του Κράτους δεν ήταν σε θέση να προσκομίσει το παραμικρό στοιχείο σχετικά με τις αναλύσεις για την πιστοποίηση της φύσεως και της ποιότητας του ελαίου και ότι, ενώ η απάτη είχε ήδη αποδειχθεί, κανένα μέτρο δεν είχε ληφθεί για να παύσουν οι συνεχιζόμενες πρακτικές ή για να ερευνηθεί η συμπεριφορά των εμπλεκόμενων υπηρεσιών.

266. Οι υπηρεσίες που διεξήγαγαν την έρευνα κατέληξαν ότι η Ελληνική Δημοκρατία, ανεχόμενη χωρίς να αντιδρά το ότι οι τελωνειακές αρχές και το Χημείο του Κράτους πιστοποιούσαν, αντίθετα προς την πραγματικότητα, ότι είχε διενεργηθεί πλήρης

φυσικός έλεγχος των εξαγωγών ελαιολάδου, είχε συμβάλει στο να αναπτυχθεί σε ορισμένους μάλλον ανέντιμους εξαγωγείς ένα αίσθημα ατιμωρησίας και έτσι αυτοί μπόρεσαν να προβούν σε πλασματικές συναλλαγές ελαιολάδου, γνωρίζοντας καλώς ότι δεν διέτρεχαν κανέναν κίνδυνο επιβολής κυρώσεως σε περίπτωση απάτης. Ως εκ τούτου, η Ελληνική Δημοκρατία είχε παραβεί τις διατάξεις του άρθρου 8 του κανονισμού 729/70.

δημοσιονομικές συνέπειες των διαπιστωθεισών παρανομιών, πράγμα που επιτρέπουν οι διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 729/70.

3. Η προσφυγή

267. Η συνοπτική έκθεση αριθ. 2 αναφέρει περαιτέρω ότι οι ελληνικές αρχές δεν μπόρεσαν να αποδείξουν ότι, ως προς την καταπολέμηση των παράνομων δραστηριοτήτων, έλαβαν επαρκή μέτρα για να κινηθούν οι νόμιμες διαδικασίες (ποινικές και αστικές) που είναι αναγκαίες για την παύση αυτών των παράνομων συναλλαγών. Επιπλέον, δεν ανακοίνωσαν στο ΕΓΤΠΕ το συνολικό ποσό των απατών που διέπραξαν οι επιχειρηματίες για τους οποίους διεξήχθησαν έρευνες, παρά το ότι το ΕΓΤΠΕ το ζήτησε επανειλημμένως.

270. Η Ελληνική Δημοκρατία δεν αμφισβητεί ούτε το υποστατό ούτε το ποσό των απατών που περιγράφηκαν στη συνοπτική έκθεση αριθ. 2, αλλά θεωρεί ότι, εν προκειμένω, δεν μπορούν να της καταλογιστούν οι δημοσιονομικές συνέπειες των απατών αυτών. Προβάλλει τα ίδια επιχειρήματα με εκείνα που ανέπτυξε κατά τη διαδικασία έρευνας και συμβιβασμού.

271. Η Επιτροπή, για τους λόγους που αναπτύσσονται στη συνοπτική έκθεση αριθ. 2, εμμένει στις αιτιάσεις της.

268. Κατά συνέπεια, τα ποσά που αφορούν τις εν λόγω εταιρίες υπολογίστηκαν βάσει των ποσών που δηλώθηκαν ότι εξάγονται προς την Αίγυπτο και τον Λίβανο το 1992 και το 1993. Το ποσό της δημοσιονομικής διορθώσεως που ίσχυσε βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 729/70 ανήλθε σε 2 031 347 293 δρχ. και 2 413 383 890 δρχ.

4. Η εκτίμηση

269. Οι ελληνικές αρχές δεν αμφισβήτησαν τα ευρήματα της έρευνας, αλλά ισχυρίστηκαν ότι, στον βαθμό που συνεργάστηκαν στενά με την Επιτροπή τόσο για τον εντοπισμό όσο και για τον κολασμό των απατεώνων, δεν έπρεπε να υποστούν τις

272. Πρέπει να τονιστεί ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν αμφισβητεί ούτε τα περιστατικά ούτε το ποσό των απατών που διαπίστωσαν οι υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ. Επιπλέον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν προσκομίζει κανένα αποδεικτικό στοιχείο από το οποίο να μπορούν να ανατραπούν οι διαπιστώσεις αυτές, ιδίως εκείνες που αφορούν την πλήρη έλλειψη φυσικού ελέγχου εκ μέρους των

τελωνειακών αρχών και του Χημείου του Κράτους όσον αφορά τις εξαγωγές ελαιολάδου προς τρίτες χώρες, και οι συνέπειες που αντλεί σχετικώς η Επιτροπή.

στέρηση τον εν λόγω οργανισμό για κάθε σχετικό πρόβλημα που ανακύπτει.

273. Κατά συνέπεια, δεν μπορώ παρά να ζητήσω από το Δικαστήριο να αναγνωρίσει ότι η Ελληνική Δημοκρατία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 8 του κανονισμού 729/70 και, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου¹⁰⁵, να απορρίψει τον λόγο ακυρώσεως που αφορά τη διόρθωση που διενεργήθηκε σχετικά με την εξαγωγή ελαιολάδου από την Ελλάδα προς τρίτες χώρες.

Γ — Οι διορθώσεις που διενεργήθηκαν σχετικά με τη δημόσια αποθεματοποίηση των σιτηρών και τις μη δηλωθείσες ποσότητες σκληρού σίτου που έλειπαν

Ο οργανισμός παρέμβασης επαληθεύει τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος την ποιότητα του αποθεματοποιηθέντος προϊόντος. Η δειγματοληψία για τον σκοπό αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά τη στιγμή της ετήσιας απογραφής που προβλέπεται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) 618/90 της Επιτροπής¹⁰⁷.

275. Το προαναφερθέν άρθρο 3 ορίζει ότι η λογιστική απογραφή ελέγχεται από τον πραγματοποιούντα την αποθεματοποίηση εντός των δύο τελευταίων μηνών του οικονομικού έτους. Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει διαπίστωση της φυσικής παρουσίας του εμπορεύματος, σύμφωνα με το έντυπο του οποίου υπόδειγμα εμφανίζεται στο παράρτημα¹⁰⁸.

1. Τα σχετικά κοινοτικά νομοθετήματα

274. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 689/92 καθορίζει τη διαδικασία ανάληψης των σιτηρών από τους οργανισμούς παρέμβασης¹⁰⁶. Το άρθρο του 5 προβλέπει ότι «Κάθε εμπορεύσιμος που προβαίνει για λογαριασμό του οργανισμού παρέμβασης στην αποθεματοποίηση των αγορασθέντων προϊόντων επιβλέπει τακτικά την ύπαρξη και κατάσταση διατήρησής τους και ενημερώνει χωρίς καθυ-

276. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3492/90 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 1990, καθορίζει τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη στους ετήσιους λογαριασμούς για τη χρηματοδότηση των μέτρων παρέμβάσεως με τη μορφή δημόσιας αποθεματοποίησης από το ΕΓΓ-ΠΕ, τμήμα Εγγυήσεων¹⁰⁹.

¹⁰⁵ — Προπαρατεθείσα απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 6.

¹⁰⁶ — Κανονισμός της Επιτροπής της 19ης Μαρτίου 1992 (ΕΕ L 74, σ. 18).

¹⁰⁷ — Κανονισμός της Επιτροπής, της 14ης Μαρτίου 1990, περί καθορισμού των κανόνων για την κατάρτιση της ετήσιας απογραφής των γεωργικών προϊόντων στη δημόσια παρέμβαση (ΕΕ L 67, σ. 21).

¹⁰⁸ — Στο έντυπο αυτό πρέπει να αναφέρεται το είδος του αποθεματοποιούμενου προϊόντος, το όνομα του πραγματοποιούντος την αποθεματοποίηση, η περιγραφή της παρτίδας, ο αριθμός της παρτίδας, το βάρος που καταχωρήθηκε λογιστικά, το βάρος που διαπιστώθηκε, το βάρος που ελέγχθηκε (...).

¹⁰⁹ — ΕΕ L 337, σ. 3.

277. Το άρθρο του 2, παράγραφος 1, ορίζει ότι «Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν την καλή διατήρηση του προϊόντος που αποτέλεσε αντικείμενο κοινοτικών παρεμβάσεων».

278. Το άρθρο του 2, παράγραφος 2, προσθέτει ότι «Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή, ύστερα από αίτησή της, για τις συμπληρωματικές διοικητικές διατάξεις που θεσπίζουν για την εφαρμογή και τη διαχείριση των μέτρων παρεμβάσεως».

279. Το άρθρο του 5, παράγραφος 1, ορίζει ότι «Όλες οι ποσότητες που λείπουν και οι ποσότητες που έχουν υποστεί φθορά λόγω των πραγματικών συνθηκών αποθήκευσης, μεταφοράς ή μεταποίησης, ή λόγω υπερβολικά μακροχρόνιας διατήρησης καταχωρίζονται λογιστικά ως εξεληθούσες από το απόθεμα παρέμβασης κατά την ημερομηνία διαπίστωσης της απώλειας ή της φθοράς».

ρών στην Ελλάδα. Τονίζεται συναφώς ότι, όσον αφορά τις αγορές, οι διενεργούμενοι από τα εγκεκριμένα εργαστήρια έλεγχοι της ποιότητας των παραδιδόμενων παρτίδων δεν πραγματοποιούνται επί ανωνύμων δειγμάτων όπως απαιτούν οι ισχύοντες στον τομέα αυτό δεοντολογικοί κανόνες· ότι και η ίδια η αποθεματοποίηση δεν είναι ικανοποιητική, λόγω της ελλείψεως συστηματικής καταμέτρησης στις αποθήκες και στα σιλό από τους υπεύθυνους για τους φυσικούς ελέγχους υπαλλήλους.

281. Το ΕΓΤΠΕ απιθύνη στην Ελληνική Δημοκρατία συγκεκριμένες συστάσεις, προκειμένου να ληφθούν κατάλληλα μέτρα για να εξαιρεθούν οι παρατυπίες αυτές. Έτσι, επεσύρθη η προσοχή της Ελληνικής Δημοκρατίας στην ανάγκη προσλήψεως ειδικευμένων υπαλλήλων επιφορτισμένων με τον έλεγχο των παραδιδόμενων παρτίδων κατά την είσοδό τους στην παρέμβαση ή αμέσως μετά την είσοδο αυτή, καθώς και στην ανάγκη φυσικής επιθεωρήσεως των σιτηρών και εξακρίβωσης της ποιότητας. Ζητήθηκε επίσης από την Ελληνική Δημοκρατία να αναθέσει σε εθνικούς ελεγκτές τη διενέργεια αιφνιδίων ελέγχων στα αποθέματα και να πράξει το αυτό σε περιφερειακό επίπεδο.

2. Τα πραγματικά περιστατικά

Η δημόσια αποθεματοποίηση των σιτηρών

280. Η συνοπτική έκθεση αριθ. 2 κάνει λόγο για υφιστάμενες ελλείψεις και αμέλειες στο σύστημα ελέγχου και διαχειρίσεως όσον αφορά τη δημόσια αποθεματοποίηση σιτη-

282. ΤΟ ΕΓΤΠΕ τόνισε ότι οι ελληνικές αρχές έλαβαν υπόψη τις παρατηρήσεις που διατύπωσαν οι υπηρεσίες τους και έλαβαν συγκεκριμένα μέτρα για να βελτιώσουν το σύστημα ελέγχου. Έτσι, όσον αφορά την ετήσια απογραφή, κατόπιν πρωτοβουλίας των αρμόδιων ελληνικών αρχών διενεργήθηκαν συμπληρωματικοί έλεγχοι τόσο των ποσοτήτων όσο και της ποιότητας των αποθεμάτων.

283. Το ΕΓΤΠΕ, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι ελληνικές αρχές, αφού δέχθηκαν ότι το εφαρμολζόμενο σύστημα ελέγχου ήταν ελαττωματικό, άρχισαν να επιφέρουν βελτιώσεις, πρότεινε να διενεργηθεί διόρθωση κατ' αποκοπήν ποσοστού 2 % στις δαπάνες της δημόσιας αποθεματοποίησης των σιτηρών. Το ύψος της σχετικής δημοσιονομικής διόρθωσης ανήλθε σε 82 224 025 δρχ., 54 471 120 δρχ. και 97 597 184 δρχ.

Οι ελλείπουσες ποσότητες σκληρού σίτου

284. Η συνοπτική έκθεση αριθ. 2 αναφέρει ότι, σε συνέχεια έρευνας πραγματοποιηθείσας από τις υπηρεσίες του ΕΓΤΠΕ στην Ελλάδα το 1992, το 1993 και το 1994, διαπιστώθηκε ότι έλειπαν από τα αποθέματα παρέμβασης 22 721,164 τόνοι σκληρού σίτου, αντίθετα προς τις υποβληθείσες σχετικές δηλώσεις.

285. Το ΕΓΤΠΕ θεώρησε ότι αυτές οι ελλείπουσες ποσότητες εξήλθαν από το λογιστικό απόθεμα τον Μάιο του 1993.

286. Η Επιτροπή, διαπιστώνοντας ότι οι ελληνικές αρχές δεν έλαβαν υπόψη την έξοδο αυτή κατά την ετήσια δήλωσή τους, ανακοίνωσε στην Ελληνική Δημοκρατία, στις 25 Απριλίου 1996, ότι έπρεπε να προβεί σε σχετική διόρθωση ποσού 1 531 502 946 δρχ.

3. Οι προσφυγές

Η δημόσια αποθεματοποίηση των σιτηρών

287. Η Ελληνική Δημοκρατία, μολοντί αναγνωρίζει τα περιστατικά που της προσάπτονται, αμφισβητεί τη διόρθωση κατ' αποκοπήν ποσοστού 2 % που της επιβλήθηκε. Ισχυρίζεται ότι η καλόπιστη συνεργασία της και η καλή θέλησή της για διόρθωση των διαπιστωθεισών αμελειών και ελλείψεων έπρεπε να είχαν ως αποτέλεσμα να μην της επιβληθεί καμία κύρωση.

288. Διευκρινίζει επιπλέον ότι, σύμφωνα με το εσωτερικό νομκό σύστημά της, δεν μπορεί να επιβάλει αναδρομικά και μονομερώς την τροποποίηση των όρων των συμβάσεων που έχουν συναφθεί μεταξύ του οργανισμού παρεμβάσεως και των επιχειρηματιών, ακόμη και αν οι συμβάσεις αυτές περιέχουν ρήτρες αντίθετες προς τις διατάξεις των ισχυόντων κοινοτικών κανονισμών.

289. Η Επιτροπή εμμένει στις αιτιάσεις της. Τονίζει, χωρίς να διαψεύδεται επί του σημείου αυτού από την Ελληνική Δημοκρατία, ότι το επίδικο σύστημα ελέγχου και διαχείρισης διατηρήθηκε μέχρι το 1997 και ότι, κατά συνέπεια, οι τονισθείσες εν προ-

κειμένω αμέλειες και ελλείψεις υφίσταντο πράγματι κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 1993.

Οι μη δηλωθείσες ποσότητες σκληρού σίτου που έλειπαν

290. Η Ελληνική Δημοκρατία αναγνωρίζει τα πραγματικά περιστατικά, αλλά ισχυρίζεται ότι, αφενός, ορισμένα ποσά που αντιστοιχούσαν στις ελλείπουσες ποσότητες έχουν έκτοτε επιστραφεί και, αφετέρου, ορισμένα ποσά δεν εισπράχθηκαν λόγω του ότι εκκρεμούν δίκες σχετικά με τα περιστατικά αυτά. Για τα τελευταία αυτά ποσά, η Ελληνική Δημοκρατία διευκρινίζει ότι το ΕΓΤΠΕ θα πιστωθεί με τα σχετικά ποσά τα οποία θα εισπραχθούν μετά το πέρας των εκκρεμών δικών είτε με οικειοθελή καταβολή είτε με συμψηφισμό.

291. Η Επιτροπή εμμένει στις αιτιάσεις της και ισχυρίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού 3492/90, πρέπει να καταχωρίζονται λογιστικώς οι ποσότητες που λείπουν κατά την έξοδο από το απόθεμα παρέμβασης κατά την ημερομηνία διαπίστωσης της απώλειας.

292. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η Ελληνική Δημοκρατία δεν διατύπωσε καμία αντίρρηση κατόπιν της κοινοποιήσεως της διορθώσεως αυτής.

4. Η εκτίμηση

293. Υπενθυμίζω ότι, κατά πάγια νομολογία¹¹⁰, το ΕΓΤΠΕ χρηματοδοτεί μόνον τις παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες και ότι, εφόσον η Επιτροπή έχει αμφιβολίες σχετικά με μια συναλλαγή οι οποίες, κατά την άποψή της, δικαιολογούνται από πραγματικά στοιχεία ή από περιστάσεις σχετικές με τους όρους υπό τους οποίους πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή αυτή, οφείλει να μην καταβάλει τα ποσά που αντιστοιχούν στη συναλλαγή αυτή, εκτός αν το οικείο κράτος μέλος προσκομίσει στοιχεία που επαρκούν προς άρση των αμφιβολιών αυτών¹¹¹.

294. Ομοίως, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης, το Δικαστήριο έχει αποκλειστικά ως αποστολή να εξετάζει αν οι λόγοι ακυρώσεως που προβάλλονται με αυτήν είναι βάσιμοι και δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο ούτε να επαυξάνει ούτε να μειώνει τις διορθώσεις που αποδεικνύονται ενδεχομένως ακατάλληλες, με γνώμονα, ιδίως, τα κριτήρια του εγγράφου VI/216/93¹¹².

295. Τέλος, υπενθυμίζω ότι οι εσωτερικές σχέσεις μεταξύ της ελληνικής διοίκησης και των ενδιαφερομένων, ιδίως κατόπιν των αποφάσεων που εκδόθηκαν από εθνικά

110 — Προπαρατεθείσες αποφάσεις Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, σκέψη 14, και Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 6 (παρατεθείσες στην υποσημείωση 7 των παρούσων προτάσεων).

111 — Προπαρατεθείσα απόφαση Ισπανία κατά Επιτροπής, σκέψη 39.

112 — Βλ., κατ' αναλογία, την προπαρατεθείσα απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 8.

δικαστήρια, δεν επηρεάζουν τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που απορρέουν από τους κοινοτικούς κανονισμούς¹¹³.

εφαρμόζουν διαφορετικά, προβαίνοντας για παράδειγμα σε συμψηφισμό.

296. Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι λόγοι που προβάλλει η Ελληνική Δημοκρατία όσον αφορά τη διόρθωση που διενεργήθηκε σχετικά με τη δημόσια αποθεματοποίηση των σιτηρών πρέπει να απορριφθούν.

300. Τέλος, όσον αφορά το επιχείρημα με το οποίο προβάλλονται οι εκκρεμείς δίκες για να δικαιολογηθεί η καθυστέρηση της επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, όπως έχω ήδη πει, οι σχέσεις μεταξύ της ελληνικής διοικήσεως και των ενδιαφερομένων, ιδίως κατόπιν των δικαστικών αποφάσεων που εκδίδουν τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια, δεν επηρεάζουν τις υποχρεώσεις των κρατών μελών που απορρέουν από τους κοινοτικούς κανονισμούς.

Οι μη δηλωθείσες ποσότητες σκληρού σίτου που έλειπαν

297. Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι η Ελληνική Δημοκρατία αναγνώρισε τα πραγματικά περιστατικά που της προσάπτει η Επιτροπή.

301. Κατά συνέπεια, από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι όλοι οι λόγοι ανωρύσεως που προβάλλει η Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο των υπό κρίση υποθέσεων πρέπει να απορριφθούν.

298. Επιπλέον, από το άρθρο 5 του κανονισμού 3492/90 προκύπτει ρητώς ότι οι ελλείπουσες ποσότητες σκληρού σίτου πρέπει να καταχωρίζονται λογιστικώς ως εξελθούσες από το απόθεμα παρέμβασης κατά την ημερομηνία διαπίστωσης της απώλειας.

302. Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.

299. Η Επιτροπή οφείλει να τηρεί τους κανόνες που ορίζουν οι κοινοτικοί κανονισμοί και δεν μπορεί να παρεκκλίνει από αυτούς επιτρέποντας στα κράτη μέλη να τους

303. Η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή σε αμφότερες τις εξετασθείσες υποθέσεις.

304. Κατά συνέπεια, στις υποθέσεις C-46/97 και C-243/97, η Ελληνική Δημοκρατία θα φέρει τα δικά της έξοδα και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.

113 — Βλ., για παράδειγμα, κατ' αναλογία, την προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 27.

Πρόταση

305. Προτείνω συνεπώς στο Δικαστήριο να αποφασίσει ως εξής:

Στην υπόθεση C-46/97

«1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Η Ελληνική Δημοκρατία θα φέρει, πλέον των δικών της εξόδων, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.»

Στην υπόθεση C-243/97

«1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Η Ελληνική Δημοκρατία θα φέρει, πλέον των δικών της εξόδων, τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή.»